

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

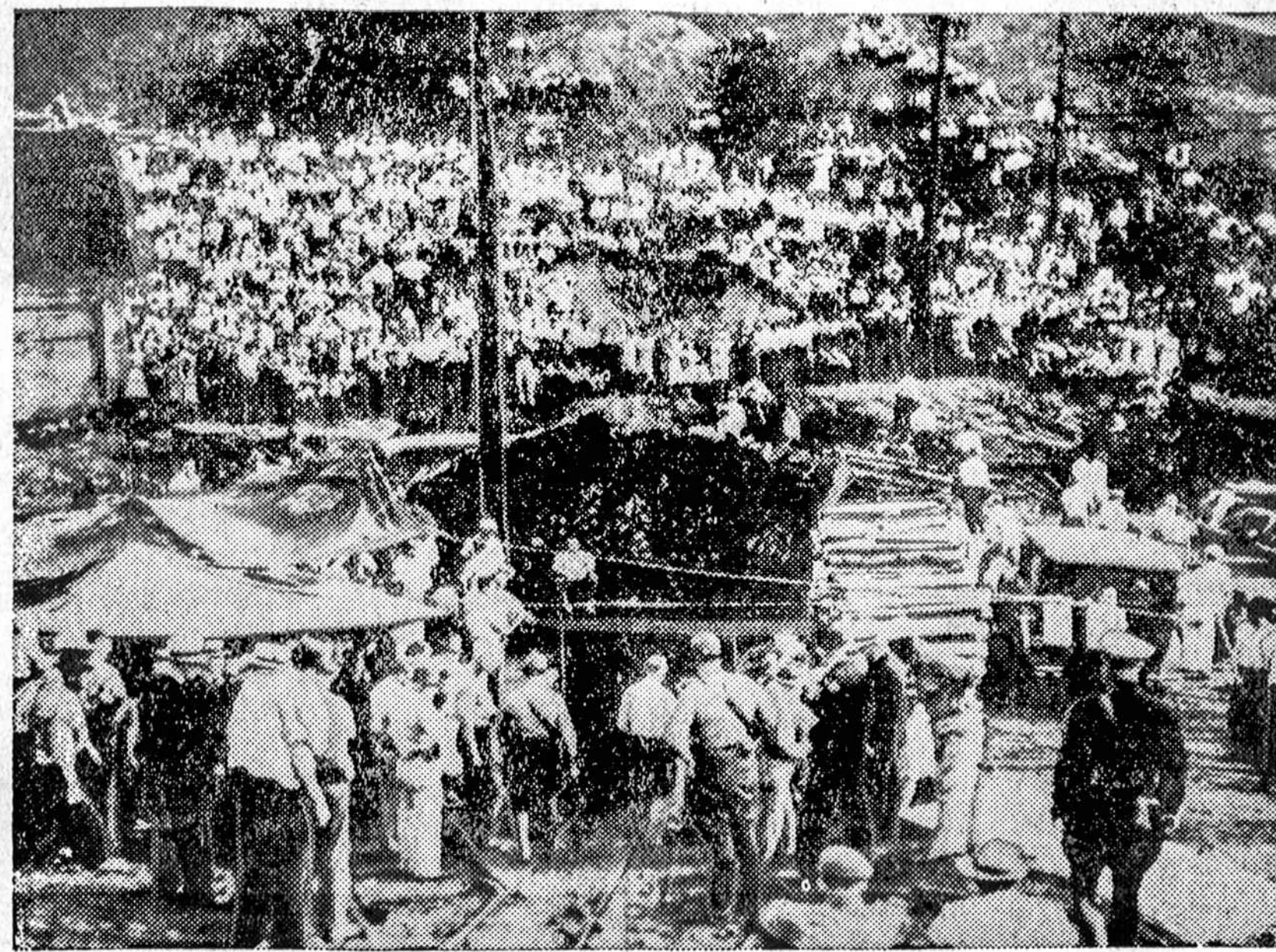
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

ROOSEVELTAS NOMINUOJAMAS PREZIDENTU

ČIKAGOS DEMOKRATŲ NUTARIMAS
TURĖS DIDELĖS REIKSMĖS VISO
PASAULIO POLITIKOJ

Roosevelto skyrimas kandidatu į prezidentus nepatinka diktatoriams

Visų pasaulio politikos centrų dėmesys šiandien yra kreipiamas į Amerikos demokratų konvenciją vykstančią Čikagoj. Kongreso nutarimai yra labai svarbūs ne vien tik Amerikai, bet Londonui, Berlynui, Maskvai, ir Tokio miestui. Visiems rupi žinoti kokią politiką ves Suvienytos Amerikos Valstybės. Busimi Amerikos užsienio politikos nutarimai yra susiję su demokratų konvencija, nes šį vakarų konvencija turės nutarti ką skirs kandidatą į prezidentus ateinantiems keturiems metams. Jeigu kandidatą bus skiriamas Rooseveltas, jis ir toliau laikysis demokratijos principų, jis nebebradarbiaus su diktatoriais. Jei kandidatą būtų paskirtas kitas asmuo, galimas daiktas, Amerikos užsienio politika pasisuktų kita kryptimi. Diktatoriai norėtų matyti kitą kandidatą, bet susirinkę demokratai paskirs Rooseveltą. Didelė atstovų dauguma, suvažiavusių iš visų tolimiausių vietų, yra nutarusi statyti Rooseveltą ir šią naktį jis bus oficialiai paskirtas kandidatu į Amerikos prezidentus ateinantiems keturiems metams.

SONMAN, PA. — Sonman kasyklos, už 16 mylių nuo Johnstown, Pa., kur įvyko tragingas sprogimas palaidojęs gyvus 60 angliakasių. Visi žuvo.

Smerkiamos Hitlerio žudynės Roterdame

WASHINGTON, liepos 17 d. — Holandų atstovybė gavo pilną informaciją apie nepaprastai didelę žudynę įvykusią Roterdame karo metu. Septynių ir pusės minučių loikotarpyj vokiečių orlaivai išsūdė daugiau negu 30,000 asmenų. Kiekvieną minutę mirė 4,000. Daugiausia buvo moterys, vaikai ir vyrai negalėję gintis. Per tas pačias septynias minutes buvo sužeisti ir nukentę kiti 70,000 žmonių. Ir kas svarbiausia, kad šis Roterdame bombardavimas įvyko po to, kai holandų kariuomenės vadas jau buvo įteikęs pranešimą vokiečiams, jog jo kariuomenė pasiduodanti. Vokiečiai aiškina, si negalėję sulaukti lakunų, kurie jau buvo išlėkę. Orlaivius komanduoja radijas pagalba ir galėjo jiems lipti sugrįžti, bet Hitlerio kariai to nepadarė.

Vokiečiai koncentruoja kariuomenę uostuose

LONDONAS, Anglija, liepos 17 d. — Turima žinių, jog paskutinėmis dienomis vokiečiai koncentruoja dideles kariuomenes dalis Norvegijos, Vokietijos ir Francijos pakraščiuose. Puolimo galima tikėtis 48 valandų laikotarpyj. Karo jėgų siuntimas į Ispaniją ir prie Portugalų sienos gali būti tikėtai apgaulės tikslais daromas. Kai kurie karo ekspertai tvirtina, jog italai su vokiečiais Gibraltarą puls pirmą negu Angliją. Vokiečiai tada paimtų ir Azorų salas.

Chicagai ir apilinkei federalio oro biuras šiai dienai pranešauja:

Debesuota, truputį šilčiau. Saulė teka: 5:29 v. r., leidžia: 8:23 v. v.

Demokratijai pavojingą valandą Stalinas busias neutralus

LONDONAS, Anglija, liepos 17 d. — Patikimuose šaltiniuose šiandien patirta, jog Stalinas perspėjė. Didžiąją Britaniją apie Sovietų Rusijos nutarimą pasilikti neutraliai Europos karo metu. Stalinas taip pat pranešė, kad Maskva nematanti kodėl ji turinti bijoti Hitlerio net ir tuo atveju, jeigu jis užvaldytų visą Europą. Stalinas, besikalbėdamas su anglių ambasadorium Staffordu Crippsu, pareiškė šį savo nusistatymą. Vokiečių Europos nukariavimas Rusijai nesukelia jokios problemos ir Stalinas netikės, kad tas nukariavimas yra pavojingas sovietams.

Vokiečiai gali susilaukti netikėtumų

LONDONAS, Anglija, liepos 17 d. — Paskutiniais mėnesiais smarkiai buvo stiprinamos Anglijos pakraščiu apsaugos. Sustiprinimo darbas patrigubėjo francuzams atsisakius tęsti kovą. Ypatingai daug angliai pasimokė iš Dunkerkes mušių. Anglijos pakraščiuose padaryta daugiau ir geresnė apsauga negu francuziškąjį Maginot liniją. Pakraščiams apsaugoti yra naujenybų apie kurias Hitleris išgirs tikrai priartėjęs prie Anglijos krantų. Anglijos pakraščiuose kovos bus daug smarkesnės negu Dunkerke. Bus kovojama dėl kiekvienos pėdos. Taip tvirtina anglių karininkai.

Petain negali nustatyti savai vyriausybei galutinės vietos

BERLYNAS, Vokietija, liepos 17 d. — Vokiečiai informuoja, kad Petain vyriausybė netrukus vėl turės keisti savo vietą. Šį kartą greičiausiai ji kelsis jau į Paryžių. Kai tik Petain susitars su vokiečiais telegrafo, telefono ir kitų susisiekimo priemonių reikalu, galės keltis į Paryžių.

Anglai didžiuojasi savo lakunais

LONDONAS, Anglija, liepos 17 d. — Karo pradžioje angliai beveik neturėjo oro laivyno. Tuo tarpu vokiečiai turėjo didelį kiekį lėktuvų ir keletą tūkstančių ispanų kare išsipraktikavusių lakunų. Visai kitaip reikalai šiandien stovi. Šiandien anglių oro laivynas yra beveik toks stiprus, kaip ir vokiečių, o lakunai pasirodė daug mitresniais. Tokiais jie yra todėl, kad jie yra mokomi veikti savarankiškai, tuo tarpu vokiečiai visą laiką veikia buriais. Iš burio paklydęs vokiečių lakunas dažnai jaučiasi prapuošęs, tuo tarpu angliai tokiems atvejais parodo daug daugiau drąsos ir apskrumo. Naujai įgytieji anglių lėktuvai yra daug greitesni ir patvaresni už vokiškuosius. Reikalinga jų kėkis dar padidinti.

Italai sakosi užėmę miestą Afrikoj

RYMAS, Italija, liepos 17 d. — Karo vadovybė praneša, kad italų kariuomenė užėmė Kessan miestą, kuris randasi anglių Sudane. Tuo tarpu Lybijoj angliai smarkiai atakuoja italų pakraštį. Mušyje dalyvauja virš 50 anglių tankų. Britai panaudojo dumų juostą ir tuo būdu davė galimybės tankams prieiti prie sustiprinimų visai nepastebėtiems. Italų pranešimas pripažįsta, jog tapo paskandintas vienas italų povandeninis laivas.

Japonų provokacijos Azijoje

SANCHAJUS, Kinija, liepos 17 d. — Trys tūkstančiai japonų susirinkusių į mitingą, pareikalavo nuginkluoti visus Sanchajų esančius amerikoniškus jurininkus. Kaltino amerikonus pažeidus japonų jurininkų garbę. Pulkininkas Peck pareiškė, kad joks japonų jurininkas nebuvo pažeistas ir jo garbė neužgauta. Tą patį turėjo pripažinti ir japonų karininkas, bet japonai kelią triukšmą, ieško bereikalingų priekabų.

Demokratiška Čilė ir fašistiška Ispanija nutraukė diplomatinį ryšius

SANTIAGO DE ČILĖ, Čilė, liepos 17 d. — Po ilgo, beveik ištisus metus besitęsiančio, ginčo, vakar buvo nutraukti Čilės ir fašistinės Ispanijos diplomatiniai santykiai. Ginčo priežastimi buvo tas faktas, kad Čilės ambasadorius Madride priklaudė oficialiuose ambasados namuose 17 respublikonų, kurie pas jį atbėgo pastogės ieškoti, kai Madridą paėmė Frankui ištikimos kariuomenės dalys. Franko skaitė Čilės atstovo veiksmus kriminaliniu pasielgimu, tuo tarpu Čilės vyriausybė juos laikė žmoniškumo jausmų pareiškimu. Buvo vedamas ilgas susirašinėjimas šuo reikalu, bet neprieita vienos nuomonės. Fašistinės Ispanijos atstovai iš savo pusės praneša, jog jie santykius nutraukė todėl, kad dabartinė Čilės vyriausybė leidžia Čilėje apsigyventi iš Ispanijos pabėgusiems respublikonams. Be to, vyriausybės nariai dalyvavę susirinkime, kuriame buvo smarkiai puolamas generolo Franko režimas Ispanijoje. Čilės ministrams atsisakius duoti paaiškinimus dėl privatiname mitinge pasakytų žodžių, Franko liepė Čilės ambasadoriui išvažiuoti iš Ispanijos, o saviškį parsikvėlė parvažiuoti namo.

Generolas Franko reikalauja sugrąžinti Gibraltarą

MADRIDAS, Ispanija, liepos 17 d. — Šį vakarą Franko įteikė britų vyriausybei notą, kurioje jis sako, jog Ispanija laukianti, kad jai būtų sugrąžintas Gibraltaras. Be to, Franko kalbėdamas į karininkus, susirinkusius karališkuose rūmuose pasakė, kad jis skaito ispanų fašistų pareigą įvykdyti karalienės Elzbiotos testamentą — sugrąžinti Ispanijai Gibraltarą, praplėsti Afrikos kolonijas ir išlaikyti krašte vienybę.

Didelis sprogimas uoste

BUKARESTAS, Rumunija, liepos 17 d. — Galace, viename d'žiausių Rumunijos uostų, įvyko didelis sprogimas, kuriis sunaikino visus elektros įrengimus. Iš griuvėsių buvo ištraukti penki lavonai. Daugelis asmenų buvo smarkiai sužeista. Spėjama, jog griuvėsiuose yra dar daugiau lavonų. Dėl sprogimo privaldėjo sustoti keturios tramvajų linijos ir miestas pasiliko be elektros jėgos. Kai rusai okupavo Besarabiją, Galace buvo dideli neramumai. Policija veda tyrimą. Spėjama, jog sprogimas įvykęs dėl sabotažo.

Ne visi francuzai vienodai garbę supranta

VICHY, Francuzija, (neokupuotoji), liepos 17 d. — Thierry de Martel, vienas geriausių Francuzijos gydytojų, nusižudė tą pačią dieną kai vokiečiai įžengė į Paryžių. Ambasadoriui Bullit jis parašė laišką, kuriame tarp kitko yra toks sakiny: — Jeigu aš pasilikčiau Paryžiu, vokiečių rankos na patektų pasirašytas čekis: jeigu jie mane ras mirusį, tai ras tikrai tušią sąskaitą. Jis pasiliko Paryžiu todėl, kad prižadėjo neapleisti ligoninės, kuriai direktoriavo. Kai Petain prašė "garbingos taikos", Martel nusinuodijo strichninu.

Hitlerio agentai gzdina pietų Amerikos valstybes

GUATEMALA, liepos 17 d. — Jaučiama, jog Hitlerio agentų spaudimas kasdien darosi didesnis. Jie naudoja "penktosios kolonos" atstovus įsitačiusius aukštesnėse valdžios vietose. Gzdina, kad Vokietija nutrauksianti visą prekybą su tomis šalimis, kurios karo metu nebusiančios draugiškos Hitlerio politikai. Pietų Amerikos valstybės mano atsispirti šiam Hitlerio agentų spaudimui.

VĖLESNIEJI PRANEŠIMAI

— Švedų karo laivyno man'evrų metu įvyko didelis sprogimas viename laive. Užmušta devyni jurininkai.
— Dėl blogo oro angli orlaiviai negalėjo bombarduoti Vokietijos pramonės centrų.
— Iš Gibraltarą išsiunčiami moterys, vaikai ir seniai.
— Vokiečiai jau leidžia sugrįžti vokiečiams, kurie buvo evakuoti nuo francuzų sienos.
— Generolas Franko pareiškė turįs paruošęs du milijonus kareivių. Manoma, jog šis pareiškimas yra surištas su Gibraltarą sugrąžinimu.
— Pastebima be galo didelė daugybė mažų laivų Vokietijos pakraščiais. Jie ruošiami Anglijai pulti.
— Angli laivai Naujorkan atvežė aukso už 52 milijonus dolerių.
— Iš Washingtono pranešama, kad amerikoni nenusostos pilietybės įsirašydami į britų aviaciją.

Okupantai įsakinėjo pirkti raudonąsias vėliavas

RYGA, Latvija, liepos 17 d. — Visiems namų savininkams buvo įsakyta įsigyti raudonąsias vėliavas ir iškabinti rinkimų dieną. Buvo įsakinėjama taip pat iškabinti ir latvišką vėliavą, bet latviškos ir raudonosios santykių buvo tarp 1 ir 25. Rnkimų sąrašuose pastatyti asmenys plačiai visuomenei buvo labai mažai žinomi. Daugiausia buvo nauji vardai, kurių niekas ligi tam metui n'g'rđėjo.

Didelė karo jėga okupavusi Pabalį

RYGA, Latvija, liepos 17 d. — Teko sužinoti, jog Lietuvon šiandien yra sutraukta 10 Raudonosios Armijos pėstininkų divizijų; 10 aviacijos pulkų, kurie turi virš tūkstančio įvairaus dydžio lėktuvų; viena tankų brigada ir keturios kavalerijos divizijos. Iš viso yra 250,000 Raudonosios Armijos kareivių. Latvijoje yra dvylia pėstininkų divizijų, šešios tankų brigados ir viena kavalerijos divizija. Latvijoje taip pat yra apie 600 kariškų lėktuvų.

Pabalčio valstybės bus prijungtos prie Rusijos

TALINAS, Estija, liepos 17 d. — Manoma, jog naujai išrinkti komunistiški seimai Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje ateinančią savaitę prijungs šiuos kraštus prie Rusijos. Pasakojama, kad estų seimas, kuris susirinks ateinantį antradienį, pirmas patvirtins naują socialistišką konstituciją ir prijungs Estiją prie Sovietijos. Vėliau latviški ir lietuviški seimai pasės estiškajį. Komunistai tvirtina turį teisę tokį pasiūlymą daryti, nes sekmadienį ir pirmadienį balsavusieji pasisakė daugumoj už jų sąrašą.

Popieriuose panaikinti "ponas", "ponia" ir "panelė"

RYGA, Latvija, liepos 17 d. — Naujos Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės uždraudė vartoti žodžius "ponas", "ponia" ir "panelė". Vietoj minėtų žodžių visiems įsakoma vartoti žodį "piliėtis".

Amerikonai įstoja angli karo aviacijon

LONDONAS, Anglija, liepos 17 d. — Iš patikimų šaltinių pranešama, kad daugelis amerikonių, kurie senai norėjo įstoti angli karo aviacijon, dabar jau priimami. Lakunai priimami su dideliu pasitenkinimu iš angų pusės.

Francuzijon grįžta išvyti vienuoliai

VICHY, Francuzija (neokupuotoji), liepos 17 d. — Pranešama, jog leidžiama sugrįžti v enuoliams kartuziečiams, kurie yra pagarsėję Chartreus likerio gamintojai. Kartuziečiai buvo išsiųsti iš Francuzijos 1903 metais, kai valstybė buvo atskirta nuo bažnyčios. V.sq laiką jie gyveno Italijoje.

Konoje pakviestas sudaryti naują japonų kabinetą

TOKIO, Japonija, liepos 17 d. — Japonų imperatorius Hirohito pakvietė prinčą Konojį sudaryti naują ministrų kabinetą. Manoma, kad Konoje pavyks sudaryti kabinetą, nes jį palaiko kariuomenė. Taip pat spėjama, jog jis pasiims ir užsienių reikalų ministerio vietą. Vokiečiai ir italai norėtų užsienių reikalų ministerijoj matyti šatorį. Pastarasis buvo japonų ambasadorium Italijoje, turi fašistišką nusistatymą ir reikalavo, kad Japonija glaudžiau bendradarbiautų su fašistiskais kraštais.

Kinijoje iš viso žuvo pusantro milijono japonų

HONG KONG, liepos 17 d. — Kinų kariuomenės štabas šiandien pranešė, jog į tris karo metus Kinijoje žuvo 1,644,988 japonai. Japonų karo štabas tvirtina, kad iš viso jų žuvo tik 85 tūkstančiai.

LIEPOS IR RUGPUCIO MEN. Naujienų Raštinė Sekmadienais BUS UZDARYTA.

Atidaryta kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro.
Šeštadieniais nuo 8 ryto iki 4 val. po pietų.
Naujienų Administracija.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Nauienos eina kasdien, išskiriant sekmdienius. Leidžia Nauienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštu	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3
Savaitė	18
Mėnesiui	75
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta):	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Pirmąs reikla siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Diktuojas

Per daugelį metų Šveicarija buvo viena demokratiškiausių šalių pasaulyje. Ten rasdavo sau prieglaudą įvairių valstybių persekiojami revoliucionieriai. Šveicarijoje jie galėdavo laisvai gyventi ir laisvai veikti.

Taip buvo iki tol, kol neįsigalėjo diktatoriai, kurie pasimovo visą pasaulį ant savo korpalo užmauti. Jie netik savo krašto žmonės jokios laisvės nepripažįsta, bet ir kitų valstybių piliečiams bando burnas uždaryti. Jokios kritikos jie negali pakęsti.

Šveicarijos piliečiai naudojami spaudos laisve. Cenzūros jie neturėjo. Laisvai galėjo kritikuoti tai, kas jiems nepatiko. Niekas iš viršaus spaudai negalėjo padiktuoti, ką ir kaip jie turi rašyti.

Visai kas kita yra dabar. Ir liudniausia yra tai, kad svetimos valstybės pasišovė Šveicarijos spaudą varžyti.

Keliais atvejais nacių įspėta Šveicarijos vyriausybė priversta buvo sudrausti nepalankiai Vokietijai nusistatčius laikraščius. O dabar tą patį padarė fašistai, kurie privertė du Šveicarijos laikraščius uždaryti už tai, kad jie "tendencingai" aprašė anglų ir italų laivynų įvykusį jūrose mušį. Tas tendencingumas pasireiškęs tuo, kad iš idėjų aprašymų buvę galima suprasti, jog kalbamas mušis baigėsi anglų pergale.

Tai tokie dalykai dabar dedasi Europoje, kur diktatoriai grynai gengsteliškomis priemonėmis bando užgniaužti laisvę net kitose valstybėse.

Baimė ir teroras

Prieš kelias dienas į Jungtines Valstijas atvyko C. J. Hambro, kuris per penkioliką metų ėjo Norvegijos parlamento pirmininko pareigas.

Savo pirmame pasikalbėjime Hambro pareiškė, jog "penktosios kolonos" vaidmuo Norvegijos pasidavime buvo labai perdėtas. Ne tiek "penktoji kolona", kiek visiškas neprisirengimas privertė Norvegiją pasiduoti. Ji nesitikėjo užpuolimo, todėl ir nesiginklavo.

Išpusti pasakojimai apie "penktosios kolonos" veiklą yra žymiam laipsnyje nacių propaganda. Tos propagandos pagalba naciams pasiseka puolamos valstybės gyventojuose įskiepyti terorą ir baimę. Niekas, sako Hambro, nedemoralizuoja taip žmonių, kaip sleidimas gandy, jog jų kaimynai, jų vadai ir jų vyriausybės pareigūnai yra pasidavę ir dirba priešą naudai.

Tyli

Užvakar laikraščiai pranešė, jog prezidentas Rooseveltas įtraukė į okupuotųjų valstybių sąrašą tris Pabaltijo valstybes, būtent, Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tų valstybių aukso rezervai ir kitoks turtas, prezidento patvirtavimu, liko "išaldytas". Vadinasi, naujoji nuo Maskvos priklausoma ir Maskvos kontroliuojama Lietuvos vyriausybė "išaldytu" auksu ir kitokiu turtu negalės pasinaudoti ir ji "tautų išlaisvintojui" Stalinui atiduoti.

Ta žinia, rodosi, kiekvienam lietuviui turėtų būti neįmanomai svarbi. Tačiau vietos Maskvos agentų laikraštis tyli. Tur but, laukia instrukcijų iš komisaro Dekanozovo, kaip jiems tokioje nemalonioje situacijoje orientuotis.

Štai kas jiems rūpėjo

Siandien pradėdame spausdinti su iš Lietuvos atvykusiu svečiu pasikalbėjimą antrašte "Kaip Lietuva savo nepriklausomybę prarado".

Butinai perskaitykite tą pasikalbėjimą. Iš jo, tarp daugelio kitų dalykų, patirsite apie didelį raudonarmiečių susidomėjimą Lietuvos bankais.

Į bankus, sako svečias, raudonoji armija pirmiausia ir daugiausia dėmesio atkreipė.

Proletarams, matyti, labai rūpėjo, kad iš okupuojamos Lietuvos nepaspruktų buržuazistiškai litai.

APŽVALGA

PRISIMINUS 1920 METŲ SUTARTĮ

Komunistų kontroliuojama Lietuvos spauda, kaip rašo mūsų komunistai, labai palankiai atsiliepusi apie liepos 12 d. 1920 m. Lietuvos pasirašytą sutartį su Sovietų Sąjunga. Ta sutartis Lietuvos spaudos štai kaip apibūdinama:

"Ta sutartis Lietuvai buvo nepakankamai svarbi. Tai buvo tikras pagrindas, ant kurio išaugo Lietuvos valstybė."

"Pasirašant šią sutartį Sovietų valdžia atsižvelgė ir į Lietuvos liudninius valstiečius. Sutarties 8 punkte aiškiausia pabrėžė, kad Lietuvos valdžia nevalia iš savo smulkųjų valstiečių jokiam atsitiktiniam išieškoti skolos, buvusiems rusų bankininkams."

"Sovietų valdžia pažadėjo grąžinti Lietuvai jos knygytus, meniškus turtus, archyvus, mokyklų nuosavybes, nuosavybes organizacijų, kaip ir jų dokumentus išvežtus caro valdžios į Rusiją."

Visa tai labai gražiai skamba. Žiūrėkite, kaip draugiškai Maskva pasielgė: ką žadėjo, tą ir ištesėjo.

Tačiau sąsąsėje su tais atmintiniais metais praleidžiama viena itin būdinga smulkmena. O į tą smulkmeną tikrai praverčiau atkreipti dėmesį. Tuo pačiu metu, kai kalbamoji sutartį buvo pasirašyta, tai Maskvos agentai Vilniuje darė sąmokslą įvykdyti Lietuvoje bolševikišką perversmą. Jau buvo sudarytas ir bolševikiškos vyriausybės aparatas, kuris turėjo Lietuvą valdyti. Visą bėdą buvusi ta, kad lietuvių bolševikų tarpe pasireiškęs didelis trukumas tinkamų asmenų, kurie būtų galėję užimti atsakingų pareigūnų vietas.

Bolševikiškas perversmas, jei neįvyktų, turėjo būti įvykdytas Lietuvoje rugpjūčio 26 d. 1920 m.

Ir nėra mažiausios abejonės, kad tas perversmas būtų įvykęs, jei bolševikų armija būtų sutriuškinusi lenkus. Bet kai prie Varšuvos raudonoji armija gavo į kailį ir turėjo paskubomis trauktis, tai ir visi sąmokslininkų planai išgaravo. Tie sąmokslininkai džiaugėsi iš Vilniaus savo kudašį išnešę.

Taigi, jei 1920 m. Lietuva liko nepriklausoma, tai tik dėl to, kad bolševikai karą pralaimėjo. O šiaip Maskva tada jau būtų labai karininga. Raudonosios armijos vadovybė, gyrėsi, kad jos misija esanti "išlaisvinti" Lenkiją, o paskui ir visą vakarų Europą. Mat, tais laikais Maskva vis dar tikėjo, jog jai pasiseks įvykdyti bolševikišką revoliuciją ne tik Europoje, bet ir visame pasaulyje.

Tai štai ta "smulkmena", kurią šiais laikais pravartu kiekvienam žinoti. Ją išskėlė ir aiškė J. Stilsonas, kuris 1920 m. buvo Vilniuje ir drauge su Aleksa Angariečiu dirbo.

KAI ANGLIJA MIEGOJO

Prieš dvejus metus pasirodė knyga vardu "While England Slept: A Survey of World Affairs, 1932—1938". Tą knygą parašė Winston S. Churchill, dabartinis Anglijos premjeras.

Tiek Anglijoje, tiek Europoje ir kitur daugelis dar manė, jog Hitleris nesudaro pasauliui pavojaus. Tada vyravo įsitikinimas, jog Hitleris pasmarkaus, pasmarkaus ir nusiramins.

Visai kitaip galvojo Churchill. Jis savo įvairiais atsitikimais pasakytose kalbose nuolat įspėjo anglus, kad jie išbūstų ir

apsidairytų, kas dedasi aplinkui. Tų kalbų rinkinys vyriausiai ir sudaro kalbamą knygą.

Apie įvairias nusiginklavimo konferencijas štai kaip sarkastiškai kalba Churchill:

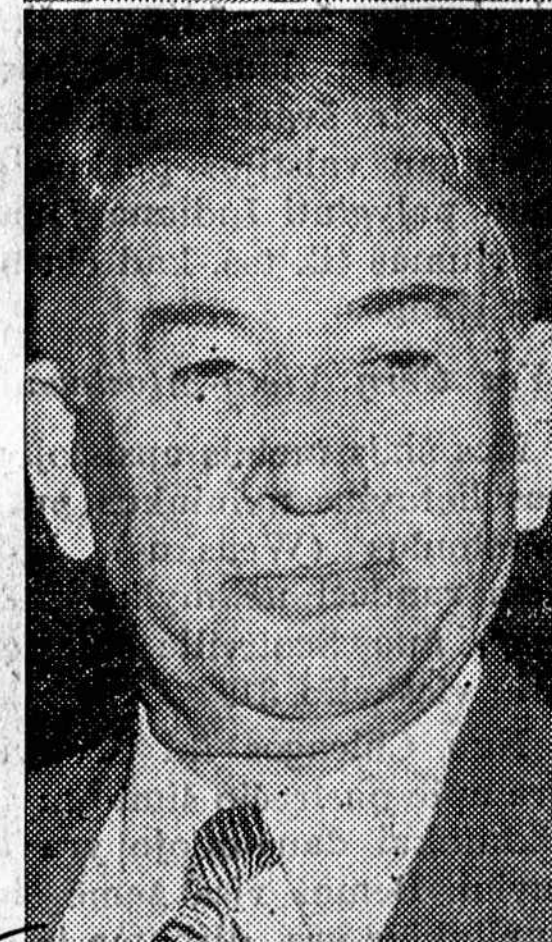
"Kartą zoologinio daržo įnamiai nusitarė nusiginkluoti. Tam reikaliui aptarti jie susaukė konferenciją. Kai konferencija atsidarė, tai pirmausia prabilo raganosis. Jis įrodinėjo, kad dantų naudojimas yra barbariškas ir baisus dalykas ir turi būti griežtai uždraustas. Ragai, kurie yra naudojami apsigynimui, žinoma, turi būti palikti ramybėje... Liutas ir tigras pareiškė kitonišką nuomonę. Jie stengėsi apginti dantis ir net nagus, įrodinėdami, kad nuo senų senovės tai yra laikoma garbingu ginklu. Pagaliau prabilo meška. Ji pasiūlė, kad būtų uždrausta kovojant naudoti tiek dantys, tiek ragai/ Esą, pasiglamonėjimu žvėrys galės tinkamai visokių savo ginčus išspręsti."

Po pasaulinio karo buvo nemažai nusiginklavimo konferencijų susaukta. Ir visos jos, reikliai tiesą pasakyti, buvo tiek jau sėkmingos, kaip Churchill'o aprašyta zoologinio daržo įnamių konferencija.

Tačiau gal labiausiai pranašingą įspėjimą Churchill padarė 1938 m. kovo mėnesį, kai jis pasakė:

"Jeigu mes nepasipriešinsime diktatoriams dabar, tai tuo pačiu mes priartinsime dieną, kada turėsime prieštintis daug įlogesnę aplinkybę. Prieš dvejus metus buvo saugu, prieš trejus metus buvo lengva, ir prieš ketverius metus būtų pakakę pasijusti notą su įspėjimu... Dabar nugalėtojai atsidūrė nugalėtų padėtyje, ir tie, kurie numetė ginklus mušio lauke ir paprašė taikos, šiandien siekia pasaulį dominuoti."

Tikrai pranašingi žodžiai. Anglija pramiegojo progą, kada ji lengvai galėjo Hitlerį ir kitus diktatorius suvaldyti. Už tą savo neapdairumą ji dabar turi skaudžiai nukentėti.

Nauienos-Arma Telephoto
CHICAGO. — Konvencijos pirmininkas, sen. Alben Barkley iš Kentucky.

Kaip Lietuva savo nepriklausomybę prarado

Pasikalbėjimas su iš Lietuvos atvykusiu svečiu. — Derybos su Maskva. — Raudonosios armijos žygiavimas į Lietuvą. — Kauno gatvių grindinys liko panašus ir arimą. — Sargybos prie bankų. — Kaip gyventojai pasitiko raudonarmiečius. — Okupantų šeiminkavimas. — Smetonos pabėgimas į Vokietiją. — Gandai apie rengiamą sąmokslą prieš Smetoną. — Skučas ir Povilaitis sėdi kalėjime. — Kaip vokiečiai žiūrį į Lietuvos okupaciją. — Rusų kareiviai. — Volde-maras suimtas. — Justas Paleckis jau kurį laiką priklausė komunistų partijai. — Žmonės, kurie visokiems ponams yra pasirengę tarnauti. — Smetonos turtai. — Rangovas Ilgovskis. — Tautininkų režimo katastrofiškas galas. — Kyšininkų ir vagių gaudynė.

Šiomis dienomis New Yorką pasiekė vienas žymus asmuo iš Lietuvos. Jis išvyko birželio 18 d., tuo tarpu, kai rusų kariuomenės daliniai pasiekė Kauną birželio 15 d. Vadinasi, šitas asmuo turėjo progos matyti, kaip rusų kariuomenė okupavo netik Kauną, bet ir kitus Lietuvos centrus.

Nežiūrint to, kad tuo metu rusų kariuomenė jau buvo pasiekusi Vokietijos sieną, išvykimas į užsienį dar nebuvo kliudomas. Turėdamas užsienio pasą ir vizą, asmuo galėjo nekliaudomai išvažiuoti.

Jūsų korespondentui buvo įdomu su šiuo naujai atvykusiu asmeniu pasikalbėti. Savime suprantama, kad dėl visos eilės priežasčių šio asmens vardo, nei pavardės mes čia neminėsime. Pagaliau tai ir nesvarbu. Visiems svarbu žinoti, ką jis pasakojo.

Jūsų korespondentas pasistengs pasidalinti su "Nauienu" skaitytojais tomis žiniomis ir informacijomis, kurias teko išgirsti iš šio Lietuvos svečio lūpų.

Paklaustas svečias, ką jis mano apie dabartinę rusų okupaciją, nedvejojančiai atsakė: — Bet kokia viltis, kad Lietuva galės išlaikyti nepriklausomybę, atpuolė po to, kai į Maskvą nuvyko ministrų tarybos pirmininkas Merkys. Jam, o taip pat užsienio reikalų ministrui Urbšui Maskvoje buvo aiškiai pasakyta tai, ko, deja, Merkys grįžęs į Kauną, nedrįso pakartoti. Tiek Merkiui, tiek Urbšui buvo žinomi Sovietų Sąjungos planai, bet jie tuos planus slėpė nuo žmonių. Net dviem atvejais kalbėdamas per radiją Merkys pasakė, kad Sovietų Sąjungos kariuomenė, išskyrus Lietuvos nepriklausomybės gynimo, neturinti kitokių tikslų. Merkys tvirtino, kad derybos Maskvoje ėjusios labai draugiškoje dvasioje, nors jis žinojo, kad tose derybose buvo palaidota jo atstovaujamos valstybės nepriklausomybė.

— Argi jau Sovietų Sąjungos kariuomenė, išskyrus Lietuvos okupavimą, neturėjo ir neturi kitokių paskirties, Jūsų korespondentas paklausė svečią. — Jeigu Sovietų Sąjungos kariuomenei būtų buvę įsakytą vykdyti tik tą vieną Lietuvos okupavimo uždavinį, tai savime suprantama, kad tam nebūtų reikėję pusės milijono durkų, dviejų tukstančių tankų, tukstančių lėktuvų ir bombonešių, nesuskaitomos daugybės mechanizuotų dalinių. Aš išvykau į trečią dieną — sako svečias, — o rusų kariuomenės dalinių žygiavimas dar nebuvo baigsis. Rusų kariuomenė ėjo ne tik plentais, vieškeliais, bet ir sunkeliais. Galite įsivaizduoti, kaip atrodo Kauno gatvių meksfaltas po to, kaip pavyzdžiui, tokia Laisvės Alėja praėjo keletas šimtų įvairaus didumo tankų. Kauno gatvių grindinys, kuriuo žygiavo rusų kariuomenė, buvo panašus ir arimą. Net stulpai kai kur buvo

išvartyti. Raudonosios armijos žygiavimas man priminė skėčių atplūdi. Lyg tyčia, toms birželio dienomis Lietuvoje nebuvo lietaus. Viskas buvo išdžiuvę. Todėl pėstininkų, railelių, artilerijos mechanizuotų vežimų ir gurguolės traukimas kėlė tokius dulkių debes, kad vėliau pėivos, dirvos ir jose žaliuojantis vasarojus buvo panašus į Sacharos tyrus. Laukai buvo apsidengę pilkais dulkių klodais. Ir jeigu lietus nenulius dulkių, sugulusių ant pievų ir dirvų, tai šiais metais Lietuvoje neišvengiamas badas. Tos pasakos, kurias jūs čia buvote girdėję, kad, butent, rusų kariuomenė užėmusi tik didesnius Lietuvos miestus, neturi jokio pagrindo. Rusų kariuomenė, einanti iš rytų į vakarus, į Vokietijos pasienį, pakeliui užėmė visus miestus ir miestelius, visus mažiau ar daugiau turinčius strategines reikšmės punktus.

— Jūs buvote Kaune tada, kai Sovietų kariuomenės daliniai atvyko į Kauną. Ką veikė rusų kariuomenė, atvykusi į Kauną?

— Pirmiausia buvo pastatytos sargybos ties kiekvienu banku. Pačią pirmą dieną buvo paimti raktai iš tokių įstaigų, kaip Ukio Bankas ir kitų. Valdinėe įstaigoje, išskyrus vieną kitą, darbas ėjo, kaip ėjęs. Ten ir sargybos nebuvo statomos. Svarbiausia, buvo kreipiamas dėmesio į bankus. Be to, sargybos buvo pastatytos kiekvienoje Kauno miesto gatvių sankryžoje. Čia tuojau buvo pastatytos ne tik karių sargybos, bet ir tankai. Pavyzdžiui, ties Kauno geležinkelio tiltu, abipusiai, buvo pastatytos armotos, kurių tutos buvo nukreiptos į Vokietijos pusę. Tas pat buvo padaryta ir ties Kauno geležinkelio stotimi.

— Kaip Kauno gyventojai pasitiko rusų kariuomenę?

— Be jokio entuziazmo. Išskyrus žydus, kurie reikė dirbtiną džiaugsmą, niekas, net darbininkai, nesidžiaugė rusų kariuomenės atvykimu. Lietuvinių minios buvo susispietusios šaligatviuose, bet ramiai, indiferentiškai, žiūrėjo į šios svetinės valstybės ginkluotus pulkus. Žmonių, ypač lietuvių, veiduose buvo galima išskaityti gilų nusiminimą. Kauno policijos pareigūnai, kurie ir toliau ėjo į darbą, tvarkymo pareigas, taip pat atrodė prislėgti. Kai kurie aukštesnieji Lietuvos armijos karininkai vaikštinėjo, apsirėnę civiliniais drabužiais. Kiti, uniformuoti, ramiai vaikščiojo gatvėmis.

— Ar neteko Jums pastebėti kokių nors viešų ekscesų?

— Ne. Tik senajame mieste burs studentų išvaikė susitikusi minia žydų, kurie nuolatose sveikino pražygiuojančią rusų kariuomenę. Studentams atrodė, kad toks žydų elgesys yra išdavikiškas ir todėl jie, netekę kantrybės, rusų karių akivaizdoje, net buvo priversti pavartoti lazdas... Šiaip jau rusų kariai, palyginti, elgėsi kore-

tiškai. Pagaliau jie ir neturėjo laiko, — žygiavo ir žygiavo, dainuodami rusiškas dainas. Kalbant apie ekscesus, turėčiau pasakyti, kad pirmomis okupacijos dienomis rusų kariuomenės reikalams buvo sekstuvuojami namai, Netrukus buvo užimti Pažangos rumai ir pavadinti komunisto Poželos vardu. Be to, tiems patiems reikalams buvo užimti tautininkų studentų namai ir panašios patalpos. Pavyzdžiui, buvęs užsienio reikalų ministras Urbšys net dviems atvejais buvo išmestas iš buto. Pirmąsyk jam buvo įsakyta išsikraustyti iš valdiškų namų, kuriuose jis turėjo butą. Tada jis persikraustė pas savo žmonos tėvus, Mašiotus. Bet kitą dieną ir iš čia jiems teko išsikraustyti, nes Mašiotų namai buvo paimti rusų kariuomenės reikalams. Tokiu būdu Urbšys buvo priverstas išsikraustyti į Kačerginę, netoli Kauno.

(Bus daugiau)

IVAIRENYBĖS

NEPAPRASTI REKORDAI

Liguistumo rekordą pasiekė amerikietis Henry Leiutas, kuris iki 77 m. amžiaus turėjo pasiduoti 148 sunkioms operacijoms. Ant operacinio stalo jam teko iš viso gulėti 200 su viršum valandų. Ir visa tai nesutrukė jam būti geru komersantu ir laimingai apsigyventi.

Pasaulinį vaikungumo rekordą sumušė Maroko valdovas Mulas Izmailas, kuris turėjo iš viso 548 sunis ir 340 dukterų. Teisybė, jis kaipo mahometonas, ir žmonių turėjo kelias dešimt.

Vengras Janochas Rovenas ir jo žmona Sara gyveno poroje 147 metus ir tokiu būdu mažą ko reikėjo, kad atšvęstų trečiasias auksines vestuves. Ravėnas mirė 172 m. amžiaus, o jo žmona 164 m. amžiaus. Mirė abu tą pačią dieną. Laidotuvas dalyvavo vienas sunus 116 metų amžiaus.

Kiek Yra Kiniečių

Sakoma, kad kiniečių yra apie 400 milijonų, nors tiksliai jų niekas nėra surašęs. Bet tegul bus 400 milijonų. Jei visi jie susirikiuotų po keturis ir pradėtų pro juos eiti, tai tas jų eijimas niekad nepasibaigtų. Ir štai dėlko. Per išėjus metus pro juos galėtų praeiti tik 27 milijonai kiniečių. Bet kadangi kiniečių kasmet gimsta apie 30 milijonų, tai tokiu būdu vis atsirastų naujų, kurie dar nebūvo praėję ir tas eijimas per amžių amžius nepasibaigtų.

Kišenvagis Be Pirštų

Belgrade sugautas kišenvagis, kuris neturi nė vieno piršto. Pirštų jis neteko per traukinio katastrofą.

Kengurų Maras

Australijoje kilo pavojingas kengurų maras, kuris daugelyje apygardų veik visiškai tuos gyvulius išnaikino.

Popietinis Miegas Restorane

Kai kuriuose Anglijos restoranuose įvesta naujovė. Svečiai popietavę gali ramiai šalimame kambaryje patogiai miegoti. Mokesis priskaitomas prie pietų.

Išsilaukys 500,000 Metų

Geologų apskaičiavimu, milijonais buvusių Amerikos prezidentų galvos, iškaltos Pietų Dakotos Juodųjų kalnų kietiausioje granito, išsilaukys mažiausiai pusę milijono metų.

Garsinkitės "N-nose"

Apie Įvairius Dalykus

HAEMOPHILIA

Kiekvienas retoriškai nusi-teikęs rašytojas ar kalbėtojas geba sakyti, kad vienas žmogus, kartais net vaikas, vienas jo žygis, keičia likimo kelią, žemės vaizdą. Šiais prozaiškesniais laikais mes jau esame linkę didesnį vaidmenį skirti aplinkybėms negu patiems veikėjams. Bet tokia nuomonė nė kiek nėra teisingesnė už pirmąją. Pavyzdžiui, materializmo teorija visą įtaką, vyriausiąjį vaidmenį kiekvienai istorijos nukrypime skiria gyvenimo galvams, bet ir tai

teorijai iškelti į politinės dogmos aukštybes reikėjo žmonių mokėjusių pasinaudoti susidariusiomis aplinkybėmis. Taip buvo ir su legendariškais Winkerridais, ir su Tell'iais, ir su Joanna d'Arc, ir su Musolinu, ir Hitleriu ir kitais. Taip buvo ir su per daug nudien rašaliniais spragalais iš kultu Rasputinu. Tas jau sulegendarėjęs rusų kaimietis iš tiesų daug prisidėjo prie materializmo ir jo vadovų įsigalėjimui buvusioje rusų carų imperijoje. O įvyko tai dėl menkos pažūrėti priežasties.

Visiems laikraščių skaitytojams jau gerai žinoma, kad caro vienintelis sunus Aleksiejus sirgo keista, nepagydoma liga, kuri pasireiškia tuo, jog ligoniui persikirtus odą kraujas ima bėgti, ir bėgti pasakui gali net iki mirties. Šitokią organizmo trukumą medicina vadina haemophilia. Žmonės, kai kur ji aiškinasi taip, kad haemophilikams trukstą vienos odos luobos ar kelių. Bet tai netiesa. Dėl nesuprantamų biologijos mokslui priežasčių haemophilikai gali imti kraujuoti dėl menkiausių priežasčių ar net visai be jos; ir ne tik tai pro odą, bet ir pro gleivinę ar sąnariuose. Jų kančios kartais yra baisios, bet juos mylintiems žmonėms jos tik dar baisesnės, nes nežinia, kada ir kuo prasidėjęs kraujavimas gali baigtis. Be to, kadangi spontaniški ir kyla dėl menkų įsivėrimų kraujopūdžiai paprastai ateina naktimis, tai haemophilia artimų žmonių vaizduotei turi atrodyti baisi ir piktai paslaptinga.

Haemophilikų yra paprastų ir blogų. Rusų sosto įpėdinis buvo kaip tik vienas iš tų blogų. Suprantama, kad tėvai ir gydytojai ištyrė, išklauzinėjo visus pasaulio kampus ir užkampius ieškodami jam bent vaisto, jei ne visišką išgydymą. Deja, mokslas jam nieko negalėjo padėti. Augdamas ligonis, žinoma, būtų stiprėjęs, jo liga jau nebebutų tokia pikta, bet vis dėlto jis niekad nebūtų buvęs toks, kaip kiti vyrai. Tad mažojo sosto įpėdinio gyvenimas jam tebuvo kankynė, o jo motinai — bausis kryžiaus kelias. Nes jina buvo tuo kalta. Šitokių kančių prisikentėjusi, ji pagaliau netekusi visų vilčių, nusitvėrė ir šiaudų — sutiko priimti Rasputino pagalbą.

Rusų kaimo žmonėse — visi mes žinome — šundaktariavimas yra (ar bent buvo) toks galingas, kaip kokioje Afrikos giminėje. Rusų šundaktariai, žinoma, turėjo vaistų ir nuo haemophilijos. Tad kai Petrapielyje pasisuko garsus šundaktaris Rasputinas, dar garsesnis netgi savo tikybinę įtaką, carica pamaldžią, isterikę, nedaug tereikėjo įtikinti, kad šitiktų priimti jo pagalbą. Taip Rasputinas pateko į carų rūmus, o kas paskui iš to išejo — jau priklauso sitorijai.

SOMAN, PA. — Šie trys angliakasiai buvo laimingesni už 60 savo kolegų, kurie žuvo kasyklų sproginė. Likę gyvi ir sveiki.

Bene įdomiausias dalykas haemophilijoje yra jau minėtas naktinis kraujavimas. Menka žaizdelė, užčiupta dienos metu, nakčia, kai haemophilikas užmiega, prasiskleidžia ir ima kraujuoti nepaprastai gausiai, ir jei berniukas gerai miega, iš ryto, jis randa visą guolį persunkusį krauju. Žodį „berniukas“ vartoju ne tyčia, nes — kaip sakiau — vyrai bręstančioji busena gerėja, o be to, ir pats haemophilikas ima save sekti, darytis atsargus, ir pavojai jam su laiku mažėja. Vis dėl to, jei haemophilikas negali turėti naktinių slaugių ir nuolatinės gydytojų globos, blogais atvejais jo kraujopūdžiai gali baigtis net ir mirtimi.

Jau minėjau, kad rusų sosto įpėdinio atveju motina kentėjo dėl to pačiai, kad pati buvo tuo kalta. O kalta ji buvo tuo, kad buvo kilusi iš haemophilikų giminės. Eugenikai sako, kad tokios giminės moterims turėtų būti uždrausta tekėti. Tad ryšium su tuo įdomu pažymėti kaip likimo ironija, kad moterys haemophilikės yra nepaprastai vislios. Tai nėra šiaip sau kažkokia „pilietiška“ (kaip vienas mano profesorius tokiais atvejais sakydavo) dedukcija, bet labai tvirtai daviniais įrodytas faktas. Faktas, kuriam irgi tiesiog neįmanoma surasti paaiškinimą. Moterys, populiariai sakoma, haemophilikai turi imunitetą: jose tas trukumas negalima, haemophilikai turi imunitetą: jose tas trukumas negalima, haemophilikai turi imunitetą: jose tas trukumas negalima.

Medicinos vadovėliuose paprastai rašoma, kad haemophilija serga tik vyrai, o moterys niekad, ir kad busimoms kartoms ją perduoda tik vyrai. Bet tai irgi netiesa. Tiesa, kad tos ligos apsišėkimui atveju yra be galo daug dažnesni pas vyrus, ne kaip pas moteris, ir kad tą ligą perduoda dažniausiai irgi moterys. Tas dėsniš iš tiesų yra net toks dažnumu pagrįstas, jog lengvai galima juo patikėti, kaip aksioma. Bet vienos kritiškesnės pažūros jau pakanka to-

Diena iš Dienos

Išėmė Leidimus

Constantine Andruck, 26, su Ann Garuckas, 26
Alex Davidovitch, 43, su Anna Cherepokas, 44
William Rumbaskas, 27, su Julia Ince, 25
John Artis, 22, su Frances Shubeck, 21
Alexander Lameika, 27, su Dorothy Lebeiko, 27
Harry Sebastian, 27, su Jean Ostapowich, 24
Joseph Krawczyk, 25, su Violet Juška, 20
Frank Schultz, 30, su Elsie Mackivitch, 29

Amelia Wilcynski nuo Charles Wilcynski

He'len Kulis nuo Renald Kulis

Bandė Apiplėšti Bridgeportietį

BRIDGEPORTAS. — Du nežinomi vagys užvakar bandė pavogti padangas nuo troko, paslatyto adresu 2828 Emerald avenue. Jiems nepasisekė. Kaip tik tuo laiku iš miego pabudo troko savininkas Theodore Simonas, ir priėjęs prie lango pagilus pastebėjo. Pasigriebeš revolvėrį Simonas radeido šūvį oran, ir vagiliai kaip mat dingę.

kiam įsitikinimui išsklaidyti, nes jeigu jina būtų visiškai teisinga, tai toji liga nebūtų galėjusi būti perduota pirmojo haemophiliko, kuris turėjo būti vyriškis.

Naujais tyrinėjimais jausako, kad „toji liga yra paveldima lygiai iš moterų, kaip ir iš vyrų, pagal griežtą Mendelio dėsnį, modifikuotą to fakto, kad svarbus tam atvejui genas veikia chromozomą X.“

Šitą paaiškinimą jau nebeįmanoma išaiškinti be atitinkamų preliminarinių straipsnių. Aš jį cituoju tik dėl argumentacijos tikslumo. „L. A.“

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Gimtadienio ir Metinio Biznio Sukaktuvių Pokilis

Vincas Popell švęs savo vardu ir metines biznio sukaktuves, šeštadienį, liepos 20-tą, savo Tavernoje, 4756 South Western Ave.

Po Popell turės garbią skanaus mėsos ir prieskonių, ir širdingai svečius pavaišins. Prie geros orkestros visi turės prozą linksminintis ir baiviai.

Po Popell'ai mandagūs lietuvių, „Naujienu“ skaitytojai ir širdingi visuomeniškų darbų rėmėjai. Linkiu jiems gausios laimės ir sėkmės.

Pasikorė Cicerietis

CICERO. — Žmona Henrieta vakar atrado pastogę pabėgusi savo 54 metų vyrą Vincen'ą Palackek. Jis buvo be aiškos ir labai susipėjęs sūkatoje.

Palackekų namai randasi adresu 4631 West 21st street.

Padedi Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuosimti Nuo 1 Dienos

Turtas virš - - - - \$5,450,000.00
Atsargos fondas virš - - \$370,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICZ Pres.
Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.
Tel. VIRGINIA 1141

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS

VIENYBĖ

Svarbus pasaulio įvykiai dabar kasdien įvyksta. Dienraštyje suteikiama žinios iš viso pasaulio IR LIETUVOS.

VIENYBĖ plačiai aprašo apie Amerikos lietuvių veiklą, kelia aiškumą ir gina lietuvių reikalus, platina mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu.

Sykį savaitėje leidžia jaunimui anglų kalba „puslapi“ ir Amerikos lietuvių moterų reikalams „Moterų Pasaulį“

Kaina metams \$5.00. Lietuvoje ir Brooklyne \$7. Laivakorėjų agentūra ir palarnavimų biuras. Pinigų persiuntimas į Lietuvą ir kitur.

LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Naujienu Spulka Permainė Vardą

VIETOJ LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION, DABAR VADINSIS:—

Universal Savings and Loan Association

Šioje Asociacijoje visi indėliai yra apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation Washington, D. C.

MOKA 3½% UŽ VISUS INDELIUS. Kreipkitės

1739 SOUTH HALSTED STREET

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
5216 S. Halsted St. Chicago 4965
Stogas, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet ką. Atvažiuojame bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Remkite Lietuvišką Žyduką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA DISTRIBUTORS
Parduodam geriausį ir stipriausį
FOX HEAD ALU
Vynai-Likieriai-Gėrimai
i visais miestų dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS \$13.50
Išima už PRABUVIMAS \$50.00
Ligoninėje RAUDONGYSLIŲ \$25.00
Išėmimas ir Ligon. REUMATIZMAS \$2.00
Greita Pagalba GYDO VISAS LIGAS
Ekaminacija \$1.00
ir vaistai
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Sophie Barcus

RYTINĖ RADIO VALANDA

— iš stoties —
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 val. ryto

Išgirsti veliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Garsinkitės "N-nose"

NAUJA MADŲ KNYGA

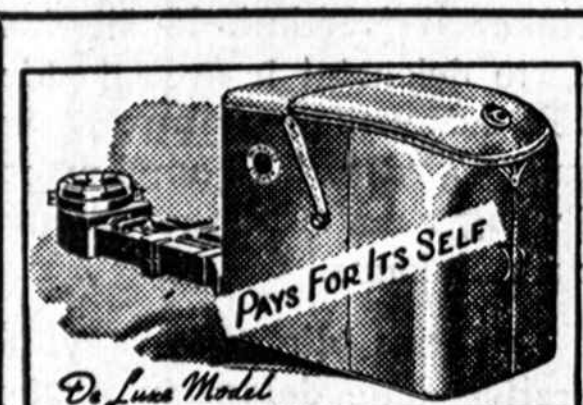

KAINA 15 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

Winkler Stokeris duoda pačią geriausią, švarią, lygią, automatinę šilumą. Nė dūmų, nė suodžių, nei pelenų. Pašalina furnasos darba. Sudėga mažiau anglių. Dega pigesnė anglis. Pats save apsimoka.

ARCHER STOKER SALES CO.
Saukite Lafayette 3138, arba atvažiuokite
3970 ARCHER AVENUE
Joe Bagdon

MADOS

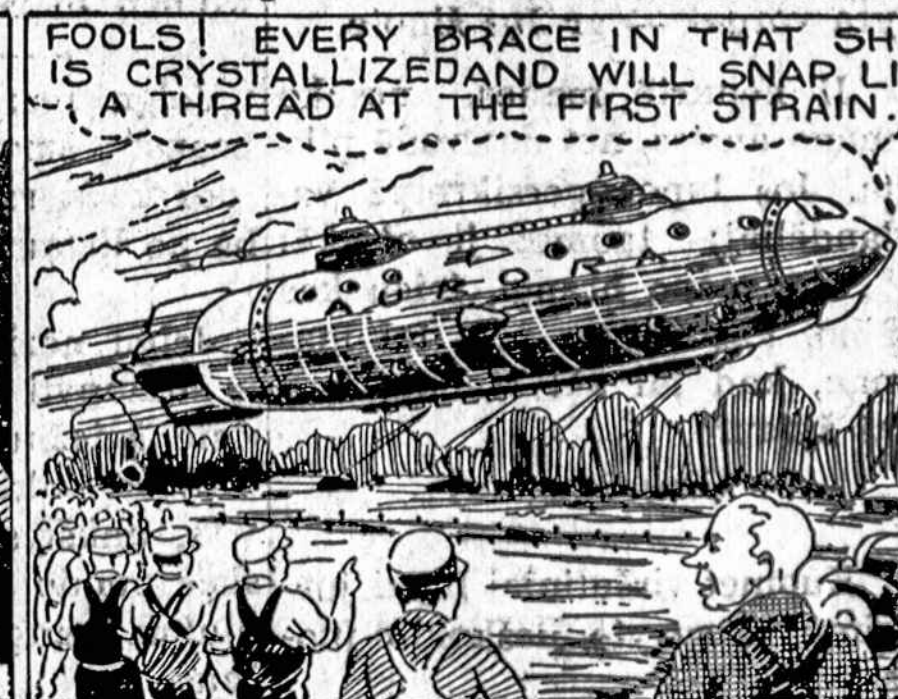
No. 4479 — Praktiška suknelė. Sukirptos mieros 14, 16, 18, 20; taipgi 32, 34, 36, 38, 40 ir 42.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakyimu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienu Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krotinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

JACK SWIFT—Starting the Test Flight

ANXIOUS TO REACH THE ANTARCTIC BEFORE THE LONG POLAR WINTER SETS IN, JACK RUSHES THE AURORA TO COMPLETION AFTER WEEKS OF FEVERISH LABOR.

MOTERŲ SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

PUBLISHED EVERY THURSDAY

EINĄ KĄS KETVIRTADIENI

ISTEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENĖS

Vaikas ir Mokykla

Rašo L. NARMONTAITĖ

Vasarinės Pastabos

Vasaros laikas vaikui yra atostogų laikas. Jis gali kuo daugiausiai pasinaudoti saulės spinduliais, jis susitiprina savo kūną ir sveikatą. Rodos, kad vasaros laikas turėtų būti saugus laikas, bet šis periodas irgi turi savo pavojus.

Mat, reikia vaiką apsaugoti, kad jis nenudegtų saulėje. Jeigu tėvai pamokins vaikus nepraleisti per ilgą laiką po saulės spinduliais, bet ragintų juos dažnai pasileisti vėsenose vietose, tai galima sumažinti pavojų saulės nudegimo.

Ypatinai reikia vaikams duoti valgyti reguliariai ir laiku. Kitaip darant, vaikai gali susirgti ir atostogų dienos neatneš jiems naudos.

Važiuojant į miškus ar į vasarnamus, apsimokėtų išvartoti vandenį prieš pirmą negu jį vartojat, jeigu yra abejonė apie jo švarumą.

Mažai valgyti vaikui vasaros laikui galima jį labai susarginti. Didelėms vaikams apmoka daugiau žalių daiktų valgyti, kaip vaisių ir žalumynų, o mažesniems vaikams yra krautuvės specialiai pagamintų džiovintų vaisių.

Reikia atidžiai vartoti vaikus. Nėra jautri pas gimines, vaikai gali labai susirgti nuo pieno, kuris nėra pasteurizuotas arba yra nuo sergančių karvių.

Vaikai daug žaidžia, tad jie

daug prakaituoja. Dėl to jie nori daug vandens gerti. Neleiskite jiems gerti labai šaltus arba saldžius gėrimus, arba ledų čiulpti, nes jiems nėra sveikatai daryti.

Lai Bėgioja Basi.

Sveikiausi vaikams vasaros dienomis yra taip vadinami „sun-suits“, kad jiems nereikėtų dėvėti per daug rūbų.

Jeigu galima, leiskite vaikams bėgioti basiems po žolę. Jie ir taip per ilgai dėvi batus.

Kad sumažinti pavojų vaikams žaidžiant gatvėse, apsimokėtų tėvams nuvesti vaikus į tinkamas žaismvietes, kur randasi patyrę mokytojai ir kurie gerai vaikus prižiūri. Arba galima padėti keletą žaislų ir kubilą vandens kieme, kad vaikai galėtų ten saugiai žaisti po motinos priežiūra.

Vaikai daug žaidžia labai ir pavargsta. Dėl to jiems reikia daug ir ramaus miego. Turi miegoti kamaryje kur yra pakankamai šviesos oro ir tu gali būti ant švelniaus lygaus matraso. Yra įstaigos, kurios senus matrasus atnauja už žemą kainą. Vaikas negali gauti tinkamo poilsio, jeigu jis gali su suaugusių žmogumi. Jam tu turi geriau, jeigu jis turėtų sėdėti atskirą lovą.

Viršminėtos pastabos yra tik kelios apie vasarinius pavojus. Reikia tėvams kreipti daug atidžios jausmų sumažinti arba visai pašalinti.

Woman and the Law

By Stella Strikol — Attorney

American women today enjoy more legal and civil rights and greater freedom than the women of any other country in the world, and are increasingly gaining eminence and prestige in professions and fields of endeavor formerly accessible only to the male of the species.

Yet even in America women do not enjoy equal and identical rights with men, and thus, for the past thirteen years we have had groups of women who have consistently appeared before Congress asking for the passage of an amendment to the Federal Constitution providing for equal and identical rights for men and women throughout the United States and its possessions.

Let us look at the possible consequences of the passage of such an amendment. Confusion would run rampant. First, would arise the question of whether the Federal law or a State law contrary to the new amendment would apply. Another confusion would arise out of the already existing rights and duties. Such problems as these would spring up: shall a woman have the legal obligation to support her husband, or shall the man be released from the legal responsibility to support his wife? Shall women be relieved of the legal responsibility of caring for the children in the home, or shall men be given the same responsibility in this field as the women? And so on without end.

A recent survey published by the League of Women Voters, February 1938, shows that the following are some of the discriminations against women which still exist:

in 1 state the father may will away his child, in 8 states the father is the sole guardian, in 13 states children's earnings go to the father, in 6 states the wife's earnings belong to her husband, in 7 states a woman cannot contract without her husband, in 26 states women cannot serve on juries.

The survey shows that in all about sixty-eight discriminations still remain; in the thirteen years that this proposed amendment has been before Congress two hundred and twenty have been removed, beginning with the Cable Act of 1922 which gave married women independent citizenship.

Much remains to be done before women become complete citizens, but the above indicates the tremendous progress which has been made by women in recent years.

Jeigu nenorite, kad „string beans“ surudyti, nesunkinkite juos kada rasa yra ant jų, arba po lietaus.

Jeigu norite pagerinti skonį ir sutaupyti laiką, kuomet verdate šviežius žirnius, virkite juos su ankštimis. Kuomet išvirs, ankštys atsidaurs ir nuskęs puodo dugnan. Tada žirniukus nugriebsite nuo viršaus.

Veda—NINA

Nežiurint kokia jūsų cera (complexion), saulės šviesa labai naudinga, suprantama, jeigu naudojate ją tinkamoje proporcijoje. Saulė yra svarbiausias budas gauti vitamino D. „Ultra violet“ spinduliai paverčia odos alyvas į šį vitaminą. Galima gauti vitamino D valgant kauliukus valgius, kaip pavyzdžiui kenuotą „salmon“, etc. Pienas, kuris yra spinduliuotas („irradiated“) turi saulės šviesos savybę. Vitaminas D yra reikalingas, kad kūnas galėtų tinkamai naudoti kalciją. O kalcijus rišasi su nervais. Ši giminytė gal ir išaiškina tą raminantį efektą, kurį saulės šviesa turi ant nervuotų žmonių.

Tačiau, visuomet atsiminkite, kad imant saulės vana, reikia būti atsargiems. Pradėkite su nedaugiau kaip dvidešimties minučių pirmą dieną. To užteks. Vėliau galima pridėti dar po kelias minutes. Bet atsiminkite, kad visuomet reikia apsaugoti galvą ir akis nuo atėjusios saulės spindulių.

Gerai, šeiminkams žinoti, Kad: Mažiaus cukraus reikia pasaldinti vaisių, jeigu cukrų įdėsite po išvirinimo vaisių.

Nejudinkite duonos tešlą, kuomet ji jau pradėjus kilti, nes gali sukrasti. Padėkite tešlą vidutinės šilumos vietoje, kur nėra vėjo, traukimo, uždenkite ausrėliu ir taip laikykite pakol iškils.

Maistas Veda MORTA RUGIENĖ

Vysnių Konfiturai Nusinkint kotelius ir išimkite kaulus. Nusunkite sunką ir atidėkite į šalį. Sudėkite vyšnias į puodą ir supilkite užtekinai vandens, kad visas apsemtų. Kas du puodus vandens pridėkite 3 puodus cukraus. Gerai sumaišykite, užvirkint ir virinkite per 10 minučių. Nuimkite nuo ugnies ir balikite vyšnias puode nuo 6 iki 12 valandų iki jos prisiskums sūrupu. Tada nupilkite sūrupą ir vyšnias sudėkite į karštus stiklus. Vėl užvirkinkite sūrupą ir užpilkite ant vyšnių. Tada uždėkite parafiną. (Jeigu sūrupas nėra užfektai tirštas, virinkite tol kol sutirštės.)

Saldžių Vysnių ir Apelsinų Konfiturai 2 Apelsinai (Orandžiai) 1 kvorta tamsių, saldžių vysnių 6 šaukštai citrinų (lemon) sunkos 6 gvazdikėlių (jei pageidaujama) ¼ šaukštuko cinamono (irgi jei pageidaujama) Cukraus (po ¼ puodo kiekvienam puodui vaisių) Labai plonai supjaustykite apelsinus, išmesdami šėklas ir vidaus plėvės, bet nelupkite žievelės. Apsemit vandeniu ir virinkite tol kol žievelė ne suminkštės. Prieš virinimą nusinkindamos kotelius ir pridėkite prie apelsinų, su visais prieskoniais, pridėdami ir po ¼ puodo cukraus su kiekvienu puodu vysnių ir sunkos. Greitai virinkite, kad konfiturai pasidarytų permatomi, o sūrupas sutirštėtų. Lai stovi valandą laiko ar ilgiau, kad vyšnias prisiskumtų sūrupu. Po to vėl užvirkinkite, supilkite į stiklines ir užpilkite parafinu.

Moters Kalba:

Ponia Mana-Zucca, iš Miami, Florida, yra parašiusi daugias muzikos, kuria lygiai groja „swingsters“, kaip ir rimti artistai, už visus šiu dienų gyvuosius kompozitorius. Savo kreditui ji turi 600 kūrinių. Budama 8 metų amžiaus, ji buvo koncertinė pianistė; sulaukus 20 metų, ji buvo operos prima donna ir 40 metų žymi kompozitorė.

Iš 150,000 laišku, kuriuos ponia Franklin D. Roosevelt gavo 1939 metais, ji asmeniai atsakė penkis šimtus.

Generalės Federacijos didžiausias klubas yra Šeimininkių Progresyviška Asociacija, iš Sydney, Australia. Ji turi 10 000 narių.

Didžiausias moterų klubas Suvienvytose Valstijose randasi Los Angeles. Jis turi tris tūkstančius narių ir turi nuosavą vieno milijono dolerių vertės namą prie garsaus Wilshire bulvario.

Kino-Teatras (MOVIES)

„Beyond Tomorrow“ yra su skonių surengtas veikalas kurį negailėsite pasižymėti ant „privalamųjų“ sąrašo.

Pasaka sukasi apie tris senelius, kurie liudėsi pilni pamėgina naują būdą sukviesti jaunus svečius Kalėdų vakarienei. Kiekvienas jų įveda dešimtis dolerių ir savo kortelę į valisą ir atskirai tas valisas išmeta pro langą. Dvi valisos yra sugražintos... viena jauno Richard Carlson, o antra gražios Jean Parker.

Tad prasideda nuoširdus draugiškumas tarpe senelių—Harry Carey, C. Aubrey Smith ir Charles Winninger — ir tu dviejų teisingų jaunuolių, kuris yra taip gilus jų širdyse, kad net aeroplano nelaimė, kurioje žūna trys globėjai, nesutrukdė jų santykių.

Visi trys seneliai sugrįžta iš gyvenimo „už rytojaus“ pagelbėti jaunutei Jean Parker ir jos mylimui Richard susitaikyti ir vėl sekti paprastą, bet meilės pilną gyvenimą.

Veiksmas tikėtinas; lošėjai pagirtinai surinkti. Turėsite progą vėl pasidžiaugti Maria Ouspenskaya, Helen Vinson, Rod LaRocque charakterizacijomis. Galima pamatyti „Studio“ teatre.

World Playhouse teatras minės savo septintą sukaktuvę, pradėdamas šeštadienį, su „Song of the Road“, kuriame pasirodys Sir Harry Lauder po ilgo nebuvimo filmuose. Jis dainuoja savo senas dainas ir keleta naujų. Prie to matysit žingeidų kūrinių — „Young America Dances“, kuriame šoka gabūs artistai po vadovybės tokių talentų kaip Martha Graham, Doris Humphries ir Charles Weidman.

—Suzanna Viliūtė Neužmirškite pamerkiti kalifornus druskuotam vandenyje, prieš verdant. Skonis pagerėja, ir jeigu rastusi tų mažų juodų vabaliukų, jie išeis vandenin.

ISPUDZIAI IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ, O YPAČ MOTERŲ VEIKIMO

(Tęsinys)

Tai Chicago Jaunimas.

Publika maloniai sutiko apilodimentais jauną geltonpaukę ir tipingą lietuvaitę, p-lę A. Zach, mezo sopr. Ji sudainavo mums „Kad širdį tau skausmas“, „Vakaras“ ir „Aš biū pasakyt“. Jos dainavimas buvo žavus, balsas mielas ir lietuviška tarmė taisyklinga. Pati labai simpatinga, kiekvienam mielai atsako į paklausimus. Pasikalbėjime pasakoj, jog jaunuose metuose liko našlaitė neteko mamytės, dėl tos nelaimės ji tapusi atitolinta nuo lietuvių, su kuriais per daug metų neturėjusi jokių ryšių. Reikia tikėtis, kad ją lietuviams suradę žmonės, pasistengs užinteresuoti taip, kad ji nebentols nuo savųjų ir tankiai palaikys savo maloni dainavimu, o lietuviai ją mokės įvertinti.

Labai įdomiai vaidavo Lietuvos vėlavą „Birutės“ choro jaunuolės, po penkias pirmos eilės, susijusios vėlavą sudarančiomis spalvotomis juostomis, o dar gražiau sudainavo lietuviškas „Už jurių marių“, „Aš negert atėjau“, „Lituanica“ ir kitas dainas.

Vienas žavingiausių numerių buvo tai, p. Lulu Faben-McCewicz, smuiko solo. Jos rankose smuikas rodos, raudote raudoto „Tykiai tykiai Nemunėlis teka“, „Plaukia sau laivelis“ ir „Kur bakaž samanota“. Jos talentingas smuiko valdymas, ne vienas virpino jausmus, ne vienam priminė verkiančią Lietuvą...

Abu chorai yra atsakingu profesionalų rankose, visi solistai (Bus daugiau)

Abu chorai yra atsakingu profesionalų rankose, visi solistai

MOTINA IR DUKTĖ

RASO LIUDA

Galop ir vėl suradom nors vieną valandėlę pasikalbėti su mano mokslui. Ar netiesa, mui, Elenut. Tavo egzaminai, mamytė?

—Ir tavo tiesa, dukrelė, bet stogoms, atėmė mums mažiau, turim tai žinoti, kad tūkstantį progą pasidalinti mintimis.

Per visą šį laiką nuo išleistių vakaro mokykloje, aš, dukrelė, gyvenau džiaugsmu, kuris, rodos, mane pajaunino, sustiprino ir papuošė gyvenimą, gražiais natūraliais ir nedidistandais vaidais. Vaidais, kurie suteikia žmogui norą gyventi, gyventi naudingai gyvenimui sau ir kitiems.

Aš prisimenu diplomų įteikimo ceremonijas, kada tu, dukrelė, priimdama diplomą išgirdai gražius pagyrimo ir pagarbos žodžius už gražų užsilikimą ir darbą mokslui ir mokyklai, kaip tu buvai perstatyta pasakyti kalbą visų abiturientų vardu ir vėliau, įteikiant tau stipendijos lakštą aukštajam mokslui pradėti — mano širdyje vietos truko džiaugsmui ir dėkingumui. Man atrodė Elenut, kad aš negalėčiau surasti budo, kuriuo galėčiau išreikšti dėkingumą tau už tas visas pastangas, kuriomis tu puoši savo jauną gyvenimą.

—Mamytė, ką tu sakai?! Aš turiu būti labai ir labai dėkinga tau už leidimą manęs mokslan, už tavo pastangas ir

tai ir šokiškai yra taip rupestinai priruošti, kad jie nežinot, kur ir kam pildyti programą, visur susilauktų tinkamo įvertinimo. Jiems visiems priklauso didelė pagarba už atsidavimą lietuvių meno kėlme, o mūsų lietuvių pareiga juos suprasti ir tinkamai įvertinti. Iš šio koncerto delegatai ir svečiai skirstėsi sužavėti programą, iš visų pusių girdėjosi, komplimentai ir pagyrimai Chicago lietuvių menininkams.

Rytojaus dieną, po rytinės sesijos daug delegatų ir šiaip viešnių, kviečiamos vietinių veikėjų ir rankd. prados rengėjų, žengiam puošniu Morrison viešbučiu į Boston Oyster House, kur įvyko bendri moterų iškilmingi pietūs. Moterų susirinko didelis burys.

Sutvarkius vietas dar daugiau atvykusiomis moterims, programos vedėja, p-lė E. Mikulčiūtė prabilo, nurodydama tikslą šios sveigos ir pradėjo kviešti visą eilę moterų tarti savo žodį. Pirmoji kalbėjo p. Mauck, Fellowship House vedėja, paskiau p. G. Lucas sudainavo „Mano Gimtinė“ ir keletą angliškų dainelių. Čia gražiai sveikino parodos rengėjas, daug delegatų ir vietinių veikėjų. Labai gražiai ir giliai kalbą pasakė p. Daužvardienė. Lietuvos konsulo žmona, daug svarbos atkreipdama į rankdarbių parodą, daug vertės atiduodama mūsų lietuvių sesutėms, kurios taip meniška sugeba į rankdarbius suleisti sielą ir jausmus, kuriuose atsispindi visa mūsų garbinga praeitis.

(Bus daugiau)

C. Norris

Sulietuvino P. M. P.

VARGO MOTERIS

(Tęsinys)

Kuomet ji pasodino mane tarp krosnies ir didžiojo verpimo ratelio, dangus atsidarė, lietus krito ir visame tame besibuojančiam, griaustinio pilnam, pilkam, šlapiam pasaulyje, atrodė, kad liko vien Vargo Moteris ir aš.

Uždėjus ranką ant mano galvos, palengvėliai ji glostė mano suveltus plaukus. Andros triukšmas buvo didelis. Ji pasistiebus ir nuo siauros lenty-nėlės paėmus seną pypkę, įdėjo ją savo kišeniu. Su kita ranka, ji pasitraukė arčiau prie savęs seną, sudraskusią kedę, ir atsistojo. Neužligo, ji paėmė vieną mano rankučių ir laikydama savo rankoje, ilgai žiūrėdama į delnų, lytėjo ji savo pirštais, kartu linguodama galvą.

Ismeigus akis į atidarus duris prieš mane, aš mačiau tą tamsiai pilką, be perstojo krentantį lietaus plotą nuolat keičiantį savo spalvą. Jis darėsi šviesesnis, baltesnis; tada tamsumas pasidarė beveik permatomas, ta plati vandens paklotė persikyrė į nesuskaitomas linijas, krentančias tiesiai ir be perstojo ant ištroškusios žemės; ir man bežiurint žaibo greitumu per mirkstančią žemę, raitėsi plonutis, aukštinis, gyvos ugnies žaltys. Jam praėjus sekė didelis trenksmas ir po to toksai skylimas ir plyšimas, kad net patį Vargo Moteris neiškentė

ir ramiai pasakė „medžio nėra!“

Tuomet lyg koksai apžavėjimas buvo nuimtas nuo jos, ji toliau kalbėjo: „Vargšė mažiutė! Tu man tiek daug primesti mano Marytę! Ji buvo mažesnė už tave, bet buvo panaši į tave iš akių. Paklydai girioje, ar ne, mažytė? Ir bijai audros — ir truputį bijai manęs — ir dar bijai, kad busi barta, jeigu suvėlavus pargrįšį namon? Be abejo, tu vadini tai vargu, taip mažytė? Bet — aš — ne!“

Aš tuojaus atsiminiau patarimus, „buk, bet nekalbėk“, „ateik, kada šaukiama“, ir taip toliau, tačiau man šios taisyklės sugriuvo. Niekas negalėjo sulaukyti mane nuo parstatymo vieno klausymo. Juk mudvi buvome vienui-vienos. Ji kalbėjo ji mane taip labai maloniai, nors liudnai. Pažiūrėjau jai tiesiai į akis ir tvirtu balsu paklausiau jos: „Būk, kiti maloni pasakyti man, kas yra vargas — ar Jūs žinote.“

Ji nepurtė manęs, nesuko mano ausies, net neatrodė pikta. Jos lūpos persikreipė valandėliai; tuomet ji atsakė: „Taip, mano brangi, jeigu kas žino, kas vargas yra, tai manau, kad tai aš! Manau, kad aš žinau.“

(Bus daugiau)

Kuomet viršutiniai lapai jurginių yra suvytę, jieškokite juopati Vargo Moteris neiškentė

YRA MULAS SU KURIUO NEREIKIA SKALBTI, YRA IR STEBUK- LINGOS KEDES,

Bet visa bėda, kad nėra tų pinigų

Vėliausias Raportas iš 18-tos Apyl. Gyvenimo

18 APYLINKĖ. — Šiomis jis ir vėl atsirado pas 18-kių dienoms į mūsų koloniją atvyko p. Mike Zitkus ir užsėdėjo "ofisą" prie Canalport Ave.

M. Zitkus jau per eilę metų daro išradimus ir turi išsiėmęs kelis patentus, vėnas — tai kudiui kedukė iš kurios kudiš niekad neišslysi ir nesusižeis.

Jau praėjo eilė metų, ir nieko nebuvo girdėti apie tas kėdes ir patį išradėją. Bet, štai,

Dabar dar turi išradę kokią tai mulą, kurį išskals be skalbimo. Žodžiu, yra patentų, yra išradimų, tik visa bėda, kad nėra to mizerno pinigų. O be pinigų, tai nei iškabos, sainės negalima gauti. Pinigas, pinigais, geras dalykas, tik visiems ir visuomet jo trūksta.

Ir Šitai Kalba

JOSEPH GAIDAUŠKAS, JR.

Persikyrė su šiuo pasauliu liepos 15 dieną, 8:50 valandą ryto, 1940 m., sulaukęs 25 metų amžiaus, gimęs Chicago, Ill.

Paliko dideliam nuliudime motiną Marijoną, po tėvais Kuchinskaitę, 2 seseris Mariją ir Phyllis, teta Julijoną Pocienę, dėdę Stanislovą ir jų šeimyną, teta Stelą Juškevičienę, dėdę Bruno ir jų šeimyną, teta Juozą Kučinskį, dėdę Helen, teta Petronelę Bartuš, dėdę Bartuš ir jų šeimyną, 2 dėdes: Franciską ir Petra Tverjonus ir jų šeimynas, dėdę Petra Gaidauską ir dėdę Gaidauskiene ir jų šeimyną ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kunas pašarvotas namuose 4403 So. Mozart St. Laidotuvis įvyks šeštadienį, liepos 20 d., 8:00 val. ryto iš namų į Nekalto Prasiėdimo Pan. Sv. parap. bažnyčia, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. JOSEPH GAIDAUŠKO giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame:

MOTINA. SESERYS, TETOS, DEDES, DEDINOS IR Giminės.

Laid. Direkt. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

JUOZAPAS BUDGINAS

Persikyrė su šiuo pasauliu LIEPOS 16 d., 1940 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Lietuvoje. Tauragės apskr., Upinos parap., Paupinės sodžiūje.

Paliko dideliam nuliudime moterį Barbora, po tėvais Gestaitę, 4 dukteris, Julijoną Slazas, Ona Simons, Brigita Martinek, Elzbieta Carmen, 5 anūkus Raymond, Jerome, Jeannine, Marilyn ir Diane, seserį Barbora Mazutienę ir šeimyną, 2 brolius Pilipą ir Joną ir kitas giminės.

Kunas pašarvotas randasi 3231 So. Lithuania Ave. Laidotuvis įvyks šeštadienį, LIEPOS 20 dieną, 8:30 val. ryto iš namų į Sv. Jurgio parap. bažnyčia, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. JUOZAPAS BUDGINO giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame:

MOTERIS, DUKTERYS, ANUKAI, SESUO, EROLIAI ir Gim.

Laid. Direktorius Antanas M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

ANELE JANUŠONIENE po tėvais Baltakietė

Gyveno 2434 West Pershing Road.

Persikyrė su šiuo pasauliu liepos 17 d., 5 val. popietį 1940 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Utenos apskr., Anykščių parap., Storių kaime. Amerikoj išgyveno 32 metus.

Paliko dideliam nuliudime vyrą Joną, dukterį Roza'iją, ženą Heraldą ir anuką Fredrik Andersonson, brolių Vincentą, Augustiną ir daug kitų giminų. Lietuvoje — 2 dukteris: Cicilija ir jos šeimyna Paulauskis, Antanina ir jos šeimyna Šiaučilius, dukterį Teklę ir jos šeimyna Argentinioje, sūnų Gasparą ir jo šeimyna Zabius Kanadoje.

Kunas pašarvotas randasi J. Liulevičiaus koplyčioje, 4348 So. California Ave. Laidotuvis įvyks šeštadienį, liepos 20 dieną, 1:30 val. popiet. iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvii Tautiškas kapines.

Visi a. a. Anelės Janušonienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame,

Vyras, Dukterys, Brolis ir Giminės.

Laid. Direktorius J. Liulevičius, Tel. Lafayette 3572.

Visgi dar yra žmonių, kurie savotiškai kalba, ir kad kas juos išgirstų, tai jau niekas negalėtų susikalbėti bei juos suprasti.

Man tik šiomis dienomis teko girdėti porą naujų žodžių: Džiova-Consumption, vadina ma — "Kumišamsam". Aną dieną perku cigaretes. Musų tautietis įėjęs krautuvėn prašo: "Gib me Butleger tabak" — žiūriu, krautuvėninkas duoda jam "Bugler", pakelį.

Ruošiasi Vestuvėms

Mačiau, kad p-lė Pola Tendziulytė ir George Lukas jau gavę leidimą vestuvėms. Kaip žinoma, p-lė Pola Tendziulytė yra buvusi A.A. Juozo Vaitkaus Teatro moterų artistė, žvaigždė, o p. Juozas Lukas — "realestatininkas", dabartinis laikui tulį laikraščio skelbimų rinkėjas. Senais laikais p. Lukas buvo geru muzikantu (rusų buvimoje).

Muzikantai ir artistai lošėjai linkiu kuograziusių pasekmių, ir geriausio gyvenimo. O svarbiausia, kad jų šeimoje būtų užtektinai choristų, muzikantų, na, ir lošėjų. Manau, nebus perdaug. Sveikinu kandidatus į šeimininką gyvenimą.

Rožių, Lelijų Piknikas

Vietos Rožių ir Lelijų Klubas rengiasi prie savo pirmo išvažiavimo į mišką, prie Tautiško kapinių, p. Kubiliaus daržė. Išvažiavimas įvyks 21 dieną liepos. Į svečius jos kviečia ir Cigero Dainos Mylėtojų chorą. Renginiai turėtų linksmai dainų pikniką su dovanomis ir visokiomis laimėjimais bei žaidimais.

Šiuo išvažiavimu "Rožių ir Lelijų Klubas" nori kiek nors sukelti centeli, kad rudenį apsirūpinus scenai reikalingais rubais ir kitoms reikmenims. O kaip žinoma, šis klubas visiems, kvietusiems į šį dainuotį bei lošį, eina veltui ir net savo rubus-kostiumus atsigabena. Todėl, toki išvažiavimą reikalinga yra paremti ir jame dalyvauti. Jos neseniai daug pasidarbavo Labdariams ir Vilniui.

Į vieną vakarėlį suklė virš \$100.00 ir per Lietuvos konsulą pasiuntė Lietuvon.

Nauji Jauni Biznieriai

Čia vėl naujas, jaunas verslininkas, tai p. Wm. Sadauskas, berods, senų pp. Sadauskų bridgeportiečių supas. Jis, kaip ir jo giminaičiai, 18 apylinkėj versis ledo, anglies ir perkrausimo-ekspreso biziū. Wm. Sadauskas pasisamdė musų apylinkėje, ad. 714 W. 18th Str., seną Shieds yietą, tarpe Butkaus ir Skudo namų. Dabar jau ta vieta aptaisyta, apšvarinta ir viečiai pradės biznį. Biznio pradžia p. Sadauskas žadėjo pagarsinti "Naujiene". Linkiu jam pasekmių ir laimės.

pp. Bruno Tamašauskas ir Juozapas Norviša, 1917 South Union, džiaugiasi savo biznio pradžia. Ir jie yra jaunos kartos vyrai. Jie perka ir ardo automobilius, taip kaip Varšauskis. Sako, "Naujienos" yra orait, gavę kostumerių per "Naujienas". Good for you, "boys"!

LOVEIKIS Siūniam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA Gėles Mylimiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Mirė Trys "Nelietuviški" Lietuviai.

Neseniai Chicagoje mirė trys lietuviai, kurie kaip ir nebuvo "lietuviški". Gyveno North Side'je tarp lenkų, buvo gerokai sulenkėję, nors Lietuvoje gimė ir augo šančiuose-Kauno priemiestyje.

Vienas jų, Stefankevičius, jau seniai Chicago atvykęs, ėjo per lietuvių su kaendoriais. Antras buvo Juzonis, 1905 metais Smito fabriko buvo valinamas "cernosotiene", o trečias — tai Bikinas. Lai jie ramiai išsisi šioj šalyj. (Jeigu iš šančių-Kauno kas norėtų apie "uos žinių, gali rašyti "Naujienu" antrašiu, Basyui).

Atėity Bus Svarbus Žmogus

Kasdien 18-čiai skaito vis laugiau "Naujienu". Štai, Juozukas Kuzmickutis, kuris rūpinasi išnešėjimu, sako, kad "jo biznis pushing up!" Kurie dar norite iš musiškių 18-čių, kad jums "Naujienu" atneštų iš vakaro, kreipkitės į "Naujienu" arba pas Kuzmickutis, 1817 So. Union Ave., pirmo aukšto storas.

Jaunas Kuzmickutis rupinasi "Naujienu" išnešėjimu, apgarsinimu rinkimu ir, jeigu ką nors žinote naujo, gero kur kitiems būtų irgi svarbu, butent: vestuvės, gimimai, mirtyz, "gražų uiešin" parės, ar kas kito, pasakykite jam. Jo tėvas, irgi Juozas, yra vietos notaras ir rupinasi kitais dalykais bei reikalais. "Senis" Kuzmickas sako, kad jo sunus bus koks daktaras ar advokatas. Paklauskas kodėl taip mano, atsakė, kad kada "Naujienu" pradėjo išeiti į viešąjį pasaulį, tai daugelis šiandieninių lietuvių inteligentų buvo tuo laiku "Naujienu" išnešėjai. O Chicago miesto didžiausi politikieriai bene visi buvo "nuspeper boys". Todėl ir mano, kad ir Juozukui bus taip.

(Bus daugiau)

Gimimai Chicagoj

(Informacijos paimtos iš gimimų rekordų Chicago miesto Sveikatos Departamente.)

SERETIS, Ann, 948 Oakdale Avenue, gimė birž. 28, tėvai: Thomas, Despina.

KRUSE, Glorje, 6155 South California Avenue, g.mė liepos 11, tėvai: Raymond, Bessie.

WELENE, —, 4532 So. Francisco Ave., gimė liepos 8, tėvai: Harry, Bernice.

WYTRYKUS, George, 2440 N. Harding Ave., gimė liepos 2, tėvai: George, Genevieve.

YUNEVICH, Joyce A., 3426 S. Halsted Street, gimė liepos 2, tėvai: Joseph, Florence.

BALTAS, Beverly, 7433 So. Claremont Ave., g.mė liepos 9, tėvai: Charles, Leona.

ZIRGATIS, Robert, 3458 Litchfield Ave., gimė liepos 6, tėvai: Joseph, Adela.

WILTZIUS, Patricia, 814 E. 67th Street, gimė liepos 9, tėvai: Michael, Margaret.

SACAUSKAS, Rose, 7034 S. Fairfield Avenue, gimė liepos 6, tėvai: Charles, Adelp.

OSMANSKI, Carol Jean, 3854 Diversey Avenue, gimė liepos 6, tėvai: Robert, Ethel.

Ties Naują Vieškeli Chicagoj

Valstijos finansų skyrius paskyrė \$1,100,000 naujam kelių tiesii Chicagoj ir Ottawai, Ill. Tas kelias prasidės nuo Kedzie avenue ir eis senjojo Illinois-Michigan kanalo krantu į pietvakarius. Busias labai gražus, "sceniškas".

Pasilgo Praeities Darbu, Senujų Savo Draugų

A. Brijunas-Audrius.

Šiomis dienomis sutikau p. A. Brijuną-Audrių. Tai senas veteranas plunksnos ir idėjos. Daug praleista jauno, brangaus laiko. Nesigailėta nei pinigų, nei atgult nei naktų... 25 ar 30 metų daryti žmonės daugiau gyveno idėjomis, negu dabar, žinoma, lietuviai ateiviai.

Šiandien p. Brijunas dirba pirmaciliam kliube ir nesiskundžia aplinkybėmis. Nieko lietuviškame gyvenime neviečia, bet pasakė, kad ateis veikiai laikas, kuomet visuomenė pašauks darban daug tų senų veteranų, kurie jai dirbo ištikimai.

Dar vis pilnas jis idėjų, neužmiršta nei Kropotkino, nei Markso, nei Ingersol'o. Pasiigenda daug senų idėjų draugų, norėtų sueiti.

Aš pats nebuvau jo matęs virš 20 metų. Pasiigenda p. Jancausko, seno veikėjo ir pralkabininko. Kas norėtų pasikalbėti apie praities idėjinius darbus, gali susirašyti, Mr. A. Brijunas, 7125 So. Rockwell Street.

Teismas Atsisakė Pasigailėti Moe Annenbergo

Turi Eiti Kalėjiman.

Chicago federalis teisėjas James H. Wilkerson vakar atmetė Moe Annenbergo prašymą pakeisti jam paskirtą trijų metų kalėjimo bausmę probac'ja.

Nuteistasis turės pasiduoti U. S. maršalui pirmadienį bausmę pildyti.

Jis neseniai buvo priteistas sumokėti valdžiai apie \$10,000, 000 ir atsėdėti tris metus kalėjime už nemokėjamą income taxų per kelis metus laiko. 10 milijonų dolerių sumą sudaro nemokėti takai, pabaudos ir nuosimčiai. \$800,000 tos sumos Annenbergas jau užmokėjo.

Kartu su Annenbergu kalėjiman eina ir Joseph Hafner, jo artimas bendradarbis arklių lenktynių biznyj. Annenbergas neseniai kontroliavo arklių lenktynių informacijų monopolį ir leidžia eilę žurnalų taipgi laikraštį, "Philadelphia Inquirer".

Lietuvių Sužiedė Dirbtuvęj

A. Budreck Neteko Dvieju Pirstų

Alex Budreck, bedirbdamas kabinety dirbtuvėje prie mašinos, nusiplovė kairiosios rankos du mažuosius pirštus. Jis dirbtuvės jį buvo nuvežtas į Copley ligoninę, Aurora, Ill. Jis ten išleido eilę žurnalų taipgi laikraštį, "Philadelphia Inquirer".

Jūsų Ona.

Įsivkite Savo Namų Pakol Viskas Atnigė

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienu spulką, — gausi paskolą ant ilgy metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia
OPERATORS EXPERIENCED only on Wilcox and Gibbs single needle machine on Rayon underwear. Pastovus darbus, gera mokesčiai.
AMERICAN MAID COMPANY
847 W. Jackson Blvd.

PAGEIDAUJAMA PAVIENE 45 metų moteris, kuri nori turėti namų gyvenimui. Atlyginimui turės prižiūrėti dukteris motinos, kuri serga ir guli lovoj. Palisade 1806.

MERGINA 22 IKI 35, NAMŲ darbu. PAGRINATA 22 IKI 35. Patyrusi, pastovi. Seimyna 2 krikščionys, neturi vaikų. Modernus namas, savas kambarys, \$7.00. Rekomendacijos. Mrs. Eiss, 2636 Walnut, Evanston, Ill.

MERGINA AR MOTERIS bendram namų darbu. NEREIKIA velti, nėra sunkaus skalbimo, savas kambarys. Maža seimyna.
Juniper 3539.

FURNISHED ROOM—TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDON KAMBARYS Marquette Parke. Vedusiai porai ar pavieniui. Su ar be valgijo. 2452 West 69th St. Republic 6396.

SUSIRINKIMAI

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLIUBO susirinkimas įvyks liepos 18 d. sveatinėje adresu 3600 W. North Ave. 8 val. vakaro. Klubičiai nepamirškite būti susirinkime. Turim svarbių reikalų. Taipgi turėsime gero pavaišinimo veltui. —Valdyba.

Profesionalių Draugija Paaukojo \$10 Liet. Kambariai

Rems Ir Visus Kitus Lietuviškus Darbus.

Savo ketvirtam susirinkime, laikytam šeštadienio vakare, liepos 13tą dieną, Lietuvių Moterų Profesionalių Draugija nutarė aukoti dešimtis dolerių (\$10) Lietuvių Kambarių, Pittsburgo Universiteto Mokslo Katedroje.

Draugija įsikurė tik trys mėnesiai atgal, ir duoklės yra labai mažos, tad izde dar nėra pinigų. Bet draugijos narės, turėdamos už tikslą remti lietuvių kultūrą, ir įvertindamos Pittsburgo Lietuvių Kambario reikala, aukavo savo pinigais draugijos varde.

Laikui bėgant, draugija mano remti kitus panašius darbus, kaip antai, Lietuvių Kultūros Darželį, Clevelande, Lietuvių Dailės Draugijų Komitetą Bostone, Lithuanian Book of the Month Club, New Yorke, ir Lietuvių Meno Parodą, kurią yra įmanoma parodyti Chicagoj ateinančių rudenį.

Naujos narės — Profesionalės.

Prisirašė dvi naujos narės, p-lė Dr. Aldona Juška, duklė gerai žinoma Dr. Adomo Juškos ir p-lė Aldona Narmonta, sesuo "N." "Moterų skyriaus" bendradarbė, L. Narmontaite. Dr. Aldona Juška ką tik sugrįžo iš Grand Rapids, Michigan, kur ji baigė metus kaip I gordinės rezidentė gydytoja. Ji dabar ina specialius akių gydymo kursus.

P-lė Aldona Narmonta yra patyrusi gymnastikos ir sveikatos mokytoja, nes viešose mokyklose ji jau dirba per pereinamosios aštuoniolika metų. Mokyklos Taryba davė jai leidimą pasitraukti nuo pareigų šimet ir lankyti universitetą kur birželio 12 dieną, šių metų, ji įsigijo laipsnį "Bachelor of Science in Education", De Paul Universitete. Dabar ji tęsia mokslus prisirengdama magisterio laipsnį.

Mes neturim visų lietuvių moterų profesionalių antrašius ir kitas visai nepažįstam, tad prašom jų susirašyti su draugijos vice-pirmininke ir korespondente, p-lė Helen Pech, 209 West 104th Place, Chicago.

—Profesionalė

REAL ESTATE FOR SALE

Namai-Zemė Pardavimui

6 KAMBARIŲ NAMAS, galima tuoj užimti, ims \$150 rankpinigis iš atsakančio asmens, mokėtis po \$25 į mėnesį, randasi 10 minučių nuo Oak Park, arti mokyklos, bažnyčių, geras susisiekimas. Dėl smulkesnių žinių rašyti Box C2, 1739 So. Halsted.

6 KAMBARIŲ MEDINIS NAMAS. Karšto vandens apšildymas, 1 karui garažas, 10 metų senumo, geras stovis, 60 pėdų frontas, \$1,000 imokėti, \$3,000 mokesčius. Parsiduoda dėl savininko ligos.
11024 So. Spaulding.

\$12,500—arti 59 ir Kedzie, 3 flatai ir storas, garas; tallo 5 kambary, virtuvė, kaip naujas.
\$2,950—69 ir May St., 2 kambarių medinis katedžius, 40 pėdų garažas.

Šiaurės rytų kampas prie 71-mos ir Artesian, 50x125—\$4,200.

\$5,000; 8749-51 So. State St., 2 dideli storai, stymas; 50x125.

\$5,000; 1843 West 63rd St., storas ir 4 kambarių flatas, karštas vanduo.

\$4,250; 6411 Bishop, 6 kambarių muros namas, garažai.

66 ir Fairfield, 4 flatai muros, po 5 kambarius, \$14,500.

MR. MEDORA

Stewart 3601

8110 ASHLAND AVENUE

NAMAI PARDAVIMUI
Muras — 2 flatai, 4 kambarių kiekvienas, pečių šildomi, \$1-800.00. Arti 36-tos ir Sangamon gatvių.

2 mediniai namai, 4,000.00 storas ir keturi flatai, 4,000.00. Arti 35-tos ir Halsted gatvių.

5 flatai muros, 4 kambarių kiekvienas, \$4,800.00. Arti 28-tos ir Union Avenue.

4 flatai medinis, 4 kambarių kiekvienas, \$2,000.00. Arti 31-mos ir Emerald gatvių.

2 flatai medinis, 1-2 ir 1-4 kambarių flatas, \$2,500.00. 36-toj arti Sacramento Avenue.

GORDON REALTY COMPANY
809 West 35th Street
YARDS 4929.

PARDAVIMUI 2 flatai medinis namas ir grosernė. Galima užimti tuojau. Zerna kaima. 251 W. Root St., Chicago, Ill.

\$1,000 CASH — \$32.50 kas mėnuo nuperka gerą 2 aukštų su beismantu muros namą, turintį 3 apartamentus, 4, 6 ir 7 kambarių. Štymo šiluma, didelis kiemas, Bažnyčia ir mokykla arti. Randasi ant Springfield Avenue arti 13 gatvės. Savininkas.

A. E. NEUBERG

425 N. La Salle St.

Delaware 5276.

WHOLESALE FURNITURE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MOKEŠDAMAS CASH už rakanus, sutapsys nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus! ALJSAUSKAS, Sensus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE

Automobilai ir Trokai Pardavimui

GAVOM 7 PUKIUS KARUS

BARGENAI EINA GREIT
Mes gavome 7 pukių karus i manus ir naujus Oldsmobiles. Nepaprastai pukių karai šiam metų laikui. Tikrai pamatykite juos pirmiausiai. Kainos linkamos pardavimui šį vakarą.

1939 Oldsmobile 8, 4 durų trunk sedan, gražus juodas baigimas, radio ir sildytuvai \$695

'38 Oldsmobile tudor sedan, sildytuvai ir radio, tik 11,700 mylių važiuotas. Pilna kaina \$525

'37 Pontiac 8, 4 durų sedan, sildytuvai ir radio. Žiba kaip naujas. Iyvera nē žymės ant jo \$425

'36 Buick, 4 durų sedan, radio ir sildytuvai, DeLuxe įrengimas, juodas baigimas \$345

Iš Demokratų Konvencijos

Demokratų Kandidatas į Prezidentus

FRANKLIN DELANO ROOSEVELT

Trečiam Terminui

Šitam "Naujienu" numerui išėjus iš spaudos, demokratų konvencija Chicagoj turbut jau bus nominavusi prezidentą Franklin D. Roosevelt'ą savo kandidatu dar vienam terminui.

Paskutinių dviejų dienų įvykiai parodė, kad konvencija beveik vienbalsiai yra nusistatčiusi jį renominuoti. Kaip vakar vakare partijos lyderiai buvo pasirengę paduoti jį vėrdą konvencijai, bet nebuvo žinia ar platformos reikalas bus baigtas laiku ar ne.

Kova su Izoliacininkais.

Konvencija norėjo platformą priimti vakarykščioje popietinėje sesijoje, bet paskutinė valandų iškilo ginčas tarp administracijos lyderių ir taip vadinamų izoliacininkų, platformoj paduoti nusistatymu karo reikalui.

Izoliacininkai butinai reikalauja, kad partija kuogreičiausiai pasisakytų ne vien prieš armijos, bet ir prieš karo laivų ir jureivių siuntimą į sveimas šalis, kur vyksta karai ar gali kilti karai.

Administracijos lyderiai aiškina, kad tokią poziciją užėmus, Rooseveltas ne vien būtų priverstas atšaukti karo laivus, kurie saugo Amerikos interesus Europoj, bet turėtų įsakyti ir U. S. laivynui Azijoje grįžti namo. O tas Azijos laivynas lošia nepaprastai svarbią rolę Amerikos naudai, nes stovi Japonijos sargyboj ir neleidžia jai per daug smarkauti ir kitų žemes grobti, pavyzdžiui, kad ir Amerikos Filipinus, Francijos Indokiniją ir Olandijos Rytų Indijos salas.

Einant į spaudą, atrodo, kad abi pusės galiausiai susitaikė, ir kad naktinė sesijoje platforma bus priimta. Ją priėmus konvencija žadėjo eiti prie Roosevelto nominavimo, bet ar tai padarė, į spaudą einant dar nebuvo žinoma.

Rooseveltas turėjo šiek-tiek opozicijos. Daugiausia sentimentu sumetimais dalis delegatų pasisakė už James Farley kandidatūrą. Delegacija iš Teksaso buvo užsispyrusi nominuoti dabartinį vice-prezidentą J. N. Garner. Bet abu kandidatai nesitikiėjo surinkti daugiau 200 balsų iš 1.100, ir abu davė suprasti, kad greičiausiai kandidatus ištrauks, kaip

tik bus nominuoti, ir duos konvencijai progą pasisakyti už Rooseveltą vienbalsiai.

Demonstracijos Rooseveltui

Užvakar vakaro sesijoje įvyko dvi entuziastiškos ir ilgos demonstracijos už Rooseveltą. Delegatai jas surengė konvencijos pirmininko Alben Barkley kalbos metu, ir po to kai jis perskaitė svarbų Roosevelto pareiškimą. Tame pareiškime prezidentas pasakė delegatams, kad jis palieka jiems laisvas rankas ir jie gali balsuoti už ką ir kaip tik jie nori.

Tuojuo po tų žodžių visas Chicago stadionas suužė, delegatai ėmė šaukti "We want Roosevelt!" na ir prasidėjo triukšminga demonstracija už prezidentą, nusitęsusi nuo 11 iki po vidurnakčio.

Barkley savo kalboj aštriai kritikavo republikonų platformą, kad ji neaiški ir nieko konkretaus nepasako beveik nei vienu klausimu. Jis taipgi atakavo jų kandidatą Willkie kaip stambiųjų interesų atstovą. Barkley kaip ir kiti konvencijos kalbėtojai, pabrėžė užsienio politiką ir Amerikos ginklavinimą ateities pavojams.

Lygių Teisės Moterims

Didžiūma balsų konvencija užvakar naktį priėmė rezoliuciją, suteikdama moterims lygią teisę su vyrais dalyvauti partijos nusistatymo formaluime.

Platformos komisijoj buvo tiek moterų, kiek buvo vyrų. Jos taipgi lošė ir ateityje loš svarbią rolę partijos vadovybėje ir gal gaus dar vieną vietą kabinete ar svarbiam valdžios departamente.

Pasirodo, kad demokratams turi nepaprastai gerų moterų kalbėtojų. Kai kurios konvencijos pasirodė daug geriau už didžiūmą vyrų kalbėtojų.

Jesse Jones į Vice-Prezidentus

Vakar tarp delegatų buvo paleista nuomonė, kad Rooseveltui tinkamiausias ir jam artimiausias kandidatas į vice-prezidentus yra Jesse Jones, Reconstruction Finance Corporation prezidentas. John Nance Garnerio, dabartinio vice-prezidento, jis nebe nori.

Židė Penkis

Penkis

Laikė spūsties konvencijoj užvakarykščios demonstracijos metu penki žmonės, tarp jų dvi moteriškes, buvo sužeistos, o septyni kiti demonstracijos dalyviai apalpo.

"Naujienu" Redaktorius Konvencijoj

Vakarykščioj konvencijos naktinė sesijoj kaip svečias dalyvavo "Naujienu" redaktorius, Dr. P. Grigaitis. Vakarykščioj sesijoj, diplomatiniam korpusui paskirtoj vietoj, buvo ir p. Petras Daužvardis, Lietuvos konsulas Chicagoje. Rs.

\$575,000 W.P.A. Karo Projektams

Didins Airportus, Statys Sandėlius Ginklams.

W.P.A. Administracija Washingtono paskyrė \$575,000 Illinois valstijos WPA skyriui pradėti kelis projektus karo departamentui.

Už tuos pinigus WPA pasamdys nemažą skaičių bedarbių ir pristatys juos prie airportų didinimo, amunicijos sandėlių statymo ir viešelių pritaikymo karo reikalams.

Indiana valstija panašioms darbams gavo \$150,000.

Suėmė Už Krautuvų Bombardavimą

Policija vakar suėmė 35 metų chigagietį Edmund C. Iwanski, 5362 North Nottingham avenue, ir apkaltino jį padėjimu bombų prie šešių Chicago pieno krautuvų. Jis buvo sumintas netrukus po to kai pmetė bomba prie krautuvės adresu 5718 Elston avenue.

Pasirodė, kad Iwanski yra pieno išvežtojas. Jis skundėsi policijai, kad negalėjo atsilaikyti krautuvų konkurencijai. Turėjo arba išeiti iš biznio arba bombomis bandyti krautuves priversti pieno kainą pakelti.

NAUJIENU-ACME PHOTO

COLORADO SPRINGS, COLO. — Republikonų kandidatas į prezidentus Wendell Willkie bene atydziau už kitus žmones Amerikoje seka demokratų konvenciją. Jam labai svarbu su kuo jam teks kovoti rinkiminėje kampanijoje.

Jo Opinija Apie Chicago Bus Visai Nekokia

Delegatas Prarado \$150

Prisiruošdamas konvencijai, Chicago miestas šveitė gatves, už groty uždarinėjo chroniškus vagilius ir "hobes", bet šis delegatas iš Pensilvanijos nekokią nuomonę išsiviešėjo apie mūsų miestą.

Tai Albert I. Smith iš Top-ton, Pa.

Kai jis čio į savo kambarį Sherman viešbutyje, iš kur tai atsirado du vyrai, jį supančiojo, priėjo prie lovos, iškraustė kišenių ir pabėgo su \$150.

Artinasi Ateivių — Nepiliečių Registracija

Nelaukite, Palikite Piliečiais!

Veikiai prasidės nepiliečių registracija. Visi nepiliečiai turės eiti į artimiausią pašto skyrių (18-čjų, prie State ir Cermak Rd.). Ten bus atsiklausta jų: kada jie atvyko į šią šalį, ką jie veikė ir kur, nuo atvykimo dienos, kokiose draugijose jie priklauso, ką tos draugijos veikė, klausus ir daugybę kitų klausimų.

Suo dalyku taip mūsų žmonės susirupinę, kad jie patys nežino nei ką daryti, nei kur bėgti. Visi dabar skuba imti "peiperius", pilietybę, bet dabartiniu laiku, kiek yra žinoma, Imigracijos ir Naturalizacijos departamentas yra užverstas darbas iki pat ausų. Jė aštuonis mėnesius užsilikę su darbu.

Aplikacijų negalima gauti daugiau kaip vieną ir tai tik atvykus asmeniškai ne gana to, aplikantą gerai apklausinėja.

Kur Aplikacijas Gauti.

Aplikacijos duodamos pirmam aukšte — Main Floor — naujo pašto triobesio, Canal ir Van Buren Sts.

Kas tikrai nori tapti piliečiu, tas ras budą. Pats tamsiausias rusų muzikas sako: "Kali, jezyk i do Kijeva dovediot" — "Juk liežuvis ir į Kieva nuveš". Ko ieškosi — tą gausi. Stengkitės būti piliečiais, kad kartais visai bereikalingai nereikėtų nukentėti nuo kokių netyros sąžinės žmonių. J. Kuzmickas

Policistams Visko Pasitaiko

BRIGHTON PARK. — Prie 55-tos ir Archer avenue vakar rytą apsisvertė trokas vežant 16 galvų galvijų į Chicago skerdyklas. Nusigandę automobilių ir gatvekarių, miriop paskirti karvės ir jaučiai išėgiojo po visą apylinkę. Būrys policistų per porą valandų juos vaikėsi ielomis kol pagaliau sugaudė, suvarė į kitą troką ir pasiuntė Swiftui, Armourui ir Wilsonui.

Chicago Susilauks Daug Amunicijos Dirbtuvių

Valdžia Jas Koncentruos Vidurvakarinėse Valstijose.

Iš Washingtono ateina žinios, kurios kai kam gali būti džiuginančios.

Netolimoj ateityj Chicago miestas, jo apylinkės ir Illinois valstija gali susilaukti nemažos skaičiaus įvairių amunicijos dirbtuvių, pasidarys kaip ir amunicijos centru.

U. S. karo vadovybė nutarė amunicijos ir karo pabuklių dirbtuves koncentruoti vidurvakarinėse valstijose, nes Europos karas parodė, kad pavojinga jais turėti ten, kur priešo lėktuvai gali lengvai dirbtuves bombarduoti. Krašto gilumoj dirbtuvės visuomet yra daug saugesnės padėtyj, negu įrengtos pakraščiuose.

Chicagoj atidarius amunicijos dirbtuves, daugelis bedarbių pagaliau galėtų gauti darbą.

Johnny Goodman Loš Chicago Golf Turnyre

Taipgi Loš Lawson Little, Demaret, Doering

Garsusis lietuvis golfininkas, Johnny Goodman, paskelbė, kad loš Chicago Open Golf turnyre, kuris prasideda rytą, labai gražioje Chicago Tam O'shanter golfo laukuose. Kovą eis už \$5,000 premiją, kuri yra skiriama turnyro laimėtoju.

Lošimuose galės dalyvauti kaip mėgėjai, taip ir profesionalai.

Goodmanas turės aštrios konkurencijos. Turnyre susikibs su tokiais pagarsėjusiais loškais kaip Lawson Little, Art Doering, Jimmy Demaret ir Johnny Lehman.

Link m jam kuogeriausio pasisekimo.

Lenkijos Atstovas Chicagoj Aukų Reikalui

Lenkai Duosnesni Už Lietuvius.

Vakar dviejų dienų vėžtu Chicago atvyko "legalės" Lenkijos valdžios Londone ambasadorius Jungtinėms Valstijoms, grafas Jerzy Potocki.

Jis čia organizuos spartesni pinigų rinkimą Lenkijos gyventojams šelpti ir valstybės nepriklausomybei atstatyti.

Chicago lenkai yra kur kas duosnesni savo kraštui, negu buvo lietuviai, kuomet čia rinkta aukos Vilniaus gyventojų reikalams.

Chicagoje lenkai sudėjo apie 3 milijonus dolerių, o visos Amerikos lietuviai vargu sukėlė vilniečiams apie \$20,000.

Bolševikams Lietuvą užgrobus aukų plaukimas Lietuvos reikalams visai apsisusto. Nei konsulatui, nei aukoms rinkti suorganizuoti Fondai aukų dabar negauna nei cento. Visi amerikiečiai laukia, kuo pasibaigs įvykiai Lietuvoj.

Cigaretas Uždegė Lietuvio Namą

ROSELAND. — Nuo cigaretos vakar rytą užsidegė lietuvių S. Barškio namas, adresu 319 West 117th street. Ugnį greitai pasisekė likviduoti, tad nuostoliai buvo maži, bet nuo vakar dienos Barškio nuomonė apie cigaretas nebus labai gera.

VAKAR CHICAGOJE

● Elgino valstijos ligoninėj mirė Dr. Anthony G. Wittman, tos įstaigos direktoriaus asistentas. Jis buvo 64 metų amžiaus ir ligoninėj tarnavo apie 30 metų laiko.

● Chicago (6-to distrikto) kariuomenės vadovybė skelbia, kad nori karo tarnybai 200 radio mechanikų ir radio mėgėjų. Patyrimo nereikia. Užsiregistruoti reikia artimiausioj rekrutų raštinėj.

● Iš Michigan ežero, prie Chestnut gatvės, buvo ištrauktas kumas nežinomo, apie 50 metų amžiaus skenduolio.

● Du vagiliai atėmė \$75 nuo Brighton Parko krautuvininko Leo Cohen. Jis užlaiko biznį adresu 4168 Archer ave. Piktadariai paleido į Coheng kelis šuivius, bet nepataikė. Jis išliko sveikas, nors kišenius ir nukentėjo.

● Chicago airportas yra aprūpinamas visais moderniais įtaisymais, su kurių pagalba lakunai galės nusileisti "aklai", kad ir tirščiausioj migloj. Jie tai gali padaryti pasinaudojami lėktuvu instrumentais ir gaudami radio signalus iš airporto.

● Chicago and West Towns susisiekimo bendrovė padavė prašymą Illinois Commerce komisijai, prašydama leidimo įvesti autobusus North avenue gatvėj, tarp Narragansett ir Wolf Road.

● Už neatsargų važinėjimą automobiliu 45 metų chigagietis Louis Melichar, 1803 South Lombard avenue, gavo 30 dienų kalėjimą. Kitas vairuotojas, Frank Bandiasz, 5209 Wentworth avenue užsimokėjo \$100. Prie 16-tos ir Ashland Melichar apdaužė tris automobilius.

● Cook apskrįčio mokyklų superintendentas Noble J. Puffer skelbia, kad sekami asmenys laimėjo Stickney apšvietos distrikto rinkimus: Marion F. Conway, Edward Neumann, Albert Holub, Arthur Mitchell ir Richard G. Heeschen.

Užmigusi sofaj su cigaretu vos nesudegė 40 metų chigagietė Glenna Moberg, 1123 E. 47th street. Ugniagesiai su mechaniško kvėpavimo aparatais dirbo apie 45 minučių kol moteriškę atgaivino. Ji buvo netekusi sąmonės nuo dūmų.

● Uk'ai prie 100th ir Archer avenue vakar susilaukė netikėto svečio. Prie Walter Kempos triobų nusileido mažas lėktuvas su lakunu Albertu Dettling, nuo 1344 Newport avenue, Chicago. Jis aiškinosi policijai, kad motoras sugedo ir buvo priverstas nutupti.

● Po ginčo su žmona garaze nuodingomis automobiliu dujomis nusižudė 48 metų Frank Wilson, gyvenęs ad. 5856 N. Mobile avenue.

Daily News Nuginčija Gandus iš Berlyno

Laikraščio Nepardavė

Nacių kontroliuojamas rad'o Berlyne užvakar paskleidė žinią, kad Chicago dienraštis "Daily News", buvo parduotas New Yorko bankierių, Kuhn, Loeb and Company, firmai.

Vakar laikraščio savininkas Col. Frank Knox (neseniai paskirtas laivyno sekretorium) per advokatus išleido pareiškimą, žinią užginčydamas. Jis pareiškė, kad "Daily News" nebuvo parduotas ir niekas nesirengia jį nei pirkti nei parduoti.

RUGP. 11 D.
AUGUST 1940
NAUJIENU PIKNIKAS
SUNSET DARŽE

LAIMEJIMAI, ŽAISMES
IR VISOKI PAMARGINIMAI